

Prenumerata:

Rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75.

Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.

Na prowincji i w Cesarstwie: koszt przesyłki pocztowej podane są w nagłówku numeru porannego.

Za granicą (z przesyłką jednorazową) miesięcznie rs. 1 k. 50. Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie *Kurjera* przyjmowana być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5; poranny w dni powszednie k. 3 w niedziele i święta k. 5.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godz. 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-ej rano do 1-ej w południe.

Ogłoszenia:

Reklamy: za jeden wiersz garbontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia: za jeden wyraz pierwszy raz 2 kop., każdy następny raz 1 1/2 kop.

Ogłoszenia do *Kurjera Warszawskiego* przyjmuje także Biuro ogłoszeń Rajchmana i Frendlera ulica Senatorska 18.

— W dniu jutrzejszym odprawione będą nabożeństwa ku czci Najświętszego Sakramentu w kościołach:

archikatedralnym św. Jana, uroczysta wotywa o godzinie 9-ej zrana i

św. Kazimierza (panien Sakramentek) o godzinie 9-ej zrana solenna wotywa, o godzinie zaś 3-ej i pół z południa także nieszpory.

— W piątek, sobotę i niedzielę, z powodu uroczystości Imienia Marji, w kościele św. Anny przypada 40-to godzinne nabożeństwo. Przenajświętszy Sakrament wystawiony będzie od godziny 5-ej rano do 7-ej wieczór; nieszpory o 4-ej. W niedzielę, na zakończenie odpustu, kazanie mieć będą: na sumie ks. Rembieliński, na nieszporach zaś ks. Karpiński.

Przegląd polityczny.

W dniu dzisiejszym zamknięta zostanie teraźniejsza dopełniająca sesja galicyjskiego sejmiku, w piątek zaś rozpocznie się nowa. Przeznaczeniem dopiero tej ostatniej będzie wszechstronne i wyczerpujące zajęcie się kwestją ocalenia w przyszłości kraju od zabójczych następstw podobnych, jak tegoroczna powódź, klęsk elementarnych. Sejm, kończący sesję, poprzestał na uchwałach najpilniejszych i przekazał przysłuszeniu w spuszczaniu uwagę, że przedsięwzięte obecnie środki zaradcze są tymczasowe i niewystarczające. Zasiłga sejmiku, który kończy dzisiaj swój żywot, będzie też ostateczne rozstrzygnięcie długo wlokącej się i wikłającej kwestji przeniesienia izby handlowej z Brodów do Tarnopola. Znaczna część opinii publicznej kraju domagała się tego z dwójki powodu: uważano, że Podole galicyjskie dla należytej uprawy i pieczy swoich interesów ekonomicznych potrzebuje izby handlowej, której aż dotąd nie posiadało, a zarazem zamierzono pozbawić tego korzystnego przywileju miasto Brody, zamieszkałe wyłącznie przez ludność żydowską i to taką, która stawała zawsze dotąd w poprzek interesom i dążeniom kraju, i niepoprawnie kokietowała z centralizmem wiedeńskim.

Wymowa posła Hausnera, który uważa się w sejmie lwowskim za stałego orędownika Brodów, uratowała wczoraj byt tamtejszej izby handlowej. Poseł Hausner obrał drogę pośrednią, drogę obustronnej sprawiedliwości: nie zaprzeczył on, że Tarnopol ma prawo i pilny interes w tem, aby utworzono w nim izbę handlową, dowodził wszakże, iż ztąd nie wynika, ażeby Brody miały jej być pozbawione.

Sejm, wzywając rząd do niezwłocznego utworzenia rzecznej izby w Tarnopolu, a nie wspominając o zwinieniu brodzkiej, poszedł śladem argumentów posła Hausnera. I zdaniem naszym dobrze zrobił... Galicja nie nie traci przez utworzenie nowej izby handlowej, skoro nie ma przecież takowych do zbytku, a Brody nie zostały pozbawione organu dla przemysłu i handlu, który dla nich był niezbędnie potrzebnym, już choćby ze względu na żywą komunikację z południowymi prowincjami Rosji.

Jak wspomnieliśmy już, wystąpił w ubiegłym tygodniu w Edynburgu p. Gladstone wobec nader liczniego meetingu w wielkiej sali giełdy zbożowej, ażeby przed wyborcami swymi z Midlothian, którzy przybyli w liczbie imponującej, zdać sprawę z pożytku czynności swoich dla kraju, i — jak wielu się spodziewało, bronić dotychczasowej polityki gabinetu. Przybywającego kanclerza Anglii powitało zgromadzenie z uniesieniem i także same oklaski przyjęły go, skoro wstąpił na trybunę celem zabrania głosu. Pan Gladstone mówił o reformie wyborczej. Prasa konserwatywna z zadowoleniem stwierdza, że p. Gladstone silny jest w atakowaniu, ale bardzo słaby w obronie, a zwłaszcza w obronie polityki, którą wypadki same przez się potępiły. W Anglii nie zapomniano, z jaką gwałtownością, nie przebiegając w środkach i doktrynach, uderzył p. Gladstone przed kilku laty na gabinet zechowawczy i prawie za jednym zamachem dokonał zwrotu w opinii publicznej na własną i swoich zapatrywań korzyść, a wkrótce objął sam ster po gabinetcie obalonym.

Do wyborców z Midlothian rzekł Gladstone: „Oprócz obowiązku względem wyborców, głównym celem mojej podróży jest użycie wszelkich środków, którymi rozporządzam, ażeby poprzeć przyjęcie reformy wyborczej. Odrzucenie bilu reformy przez izbę wyższą wywołało, niestety! także inną, nader poważną kwestję, a mianowicie pytanie, czy nie nadzedł czas stosowny, aby zastanowić się nad środkami przeobrażenia organizacji izby wyższej? Nie mam jednak zamiaru wdawać się w rozbiór tej kwestji. Rząd pragnie obecnie tylko wymiany zdań na gruncie konstytucyjnym w kwestji, czy dwa miliony obywateli ma zdobyć udział w życiu politycznym i parlamentarnym? Reprezentacja narodu w izbie gmin przyjęła większością 130-u głosów bil reformy wyborczej, a przy trzecim czytaniu stwierdził prezes izby, że bil został przyjęty bez żadnej opozycji, a zatem jednogłośnie. Tymczasem izba wyższa odrzuciła projekt i sprowadziła na kraj przesilenie, gdyż obecnie idzie o rozstrzygnięcie zagadnienia, kto ma słu-

żność, a kto jej nie ma? Uczyniono torysom wszelkie możebne ustępstwa. Rząd jest zobowiązany do obecnego projektu dołączyć bil, określający okręgi wyborcze na nowo, jakoż rząd wyraził gotowość przystąpienia do tego przedmiotu po zapadłej w obu izbach rezolucji, ale wszystkie te usiłowania nie odniosły skutku.

„Lord Cowper zaproponował, ażeby lordowie przyjęli bil reformy, skoroby rząd zgodził się wnieść projekt nowego układu okręgów wyborczych. Zachodzą jednak wątpliwości, czy stronnictwo torysów skłoni się do przyjęcia tej propozycji, a następnie powstaje kwestja, czy zgodzi się na to stronnictwo liberalne. Izba wyższa powinna być zadowolona z władzy, którą posiada, a nie usiłować uchodzić za reprezentację kraju, gdyż w ciągu dwunastu ostatnich sesyj parlamentarnych nie przedstawiała prawie nigdy rzeczywistych życzeń kraju. To pewna, że izba wyższa nie powinna w kwestji rozszerzenia prawa głosu kępować woli narodu, a tembardziej zniewalać opinii publicznej do środków skrajnych.

„O ile mi się zdaje — ciągnął dalej prezes gabinetu liberalnego — prawodawcze czynności izby lordów w ciągu połowy bieżącego stulecia niezupełnie były pomyślne dla dobra narodu. Im głębiej się zastanawiam nad wewnętrznymi dziejami kraju, tem silniej czuję nieroztropność izby wyższej w stwarzaniu opozycji przeciw reformie wyborczej.” W końcu odmawia p. Gladstone ponownie izbie lordów prawa wywierania nacisku na rząd w sprawie rozwiązania parlamentu i rozpisanie nowych wyborów. Taką była treść pierwszej mowy p. Gladstone'a, która stała się programem akcji dla rządowego stronnictwa.

Br. Z.

Kampanja anticholeryczna.

(Dokończenie).

Zwykły proces rozwoju epidemji w pewnym łanem miejscu (gdzie już epidemja istnieje w sąsiedztwie) jest następujący:

Miasto lub miasteczko X. posiadające: kanalizację mniej lub więcej niedokładną, wodę mniej lub więcej nieczystą, pokarmy mniej lub więcej fałszowane i... radę lekarską mniej lub więcej beczynną, interesuje się bardzo cholera, która wybuchła w najbliższym mieście portowym. I burmistrz, i proboszcz, i zwykli śmiertelnicy o niczem innem nie mówią, tylko o cholery. Ulice ugarniowano proszkiem, śmieci przesypano z mniejszych śmietników w większe,

Z Nowej Aleksandrji do Kazimierza.

Notatka Kazimierza Kaszewskiego.

(Dalszy ciąg.)

Na tych Mokradkach dziwna panuje nierówność zabudowań: od chałupy aż do pałacu.

Dolina ta zabudowywać się poczęła wówczas, gdy Puławy były własnością prywatną. Stary sługa, stary żołnierz, graczalista, otrzymywał tam kawałek piaszczystego gruntu; z pomocą dworu uprawił go, urządził i wybudował chatę. Z tego powstały własności dziedziczne, bezpańszczyżniane, utworzyła się osobna jurydyka: szereg niskich chat z sadami, jeszcze daje świadectwo tego początku. Ale piękność okolicy przynęcała i możnych. U wyjścia z parku, na wyniosłości, staczającej się w zatokę Wisły, wprost dzikich gąszczów, bramujących brzeg jej przeciwny, powstał pałacyk w stylu włoskim (minjatura łazienkowskiego), zwany Marynki, od imienia Marji, pierwotnej kasztelanki tego zachwycającego ustronia, której wielce ono musiało być miłym, jak świadczy do niedawna istniejący jeszcze na frontonie napis: „*Hic mihi terrarum praeter omnes angulus ridet*” (ten zakątek najbardziej mi się uśmiecha na ziemi). Pałacyk od frontu miał obszerny dziedziniec, zapewne w swoim czasie strojny w klomby i drzewa egzotyczne, otoczony okrągłym parkanem murowa-

nym, oddzielającym go od drogi, który dotąd opiera się postępowi czasu. Furtka wyprowadzała w gaj sosnowy, stanowiący miłą promenadę nad zatoką. Dzisiaj pałacyk ten, długi czas przedstawiający ruinę, oskarżającą poprzednią administrację, nawet nie został podratowany. Ale ten romantyczny gaj, pozostawiony zniszczeniu, nikł zwolna pod siekierą sąsiadów, i teraz, widzę, ustąpi nowym sadybom, wznoszącym się coraz gęściej za pałacykiem...

Mokradki, jako ustronń wdzięczna i zaciszna, ściągnęły także na stałą siedzibę owdowiła przed laty generałowej Łucję z ks. Gedroyców Rautenstrauchową, znaną podróżopisarkę, i przebywającą tam dotąd dobrodziejek okolicy. Pod jej ręką powstała tam niewielka, ale śliczna willa, zwana Samotnią. Długo czas jednak dzielnicą ta spoczywała martwo, samotnie, niejako lubując się w swoich wdziękach, i dopiero założenie instytutu rolniczo-leśnego i politechnicznego w r. 1862-im obudziło i tam ruch spekulacyjny w kierunku budowlanym. Wiedziano, że uczniowie przybywający potrzebowali będą mieszkań, więc zaczęto porządkować chaty dawne, przekształcając je, choćby powierzchownie, na jakieś pokaźniejsze domki do wynajmu; jednocześnie dobudowywano nowe. Przeprowadzenie kolei żelaznej ruch ten jeszcze bardziej ożywiło w widokach letnich mieszkań, tak, że nie tylko w Puławach na górze, zwłaszcza przy szosie, ale i tu zaczęły powstawać nowe, wcale ładne budyneczki, i tym sposobem Mokradki przybrały jakiś charakter strojny, pół-sielski, pół-

pański. Letni przybysze niebardzo chętnie tu ciągną, raz z obawy wilgoci, o czem ostrzega sama nazwa miejscowości, która się jednak niekoniecznie sprawdza; powtórę z powodu utrudnienia komunikacji z wyższą częścią Puław, a zwłaszcza z lasem, do którego ztąd jest kawał drogi pod górę; jednakże przystępność cen i swoboda prawdziwie sielska gromadzi i tu mniej wymagającą część publiczności.

Na Mokradkach poczyną się droga bita, prowadząca do Kazimierza. W sąsiednich Włostowicach, minawszy cmentarz, zatrzymujemy się, ażeby obejrzeć kościół parafjalny.

I tu znać jeszcze ślady dawnego bytu, dawnej staranności. Jest to fundacja, sięgająca czasu Sieniawskich, od których prawem spadku obszary puławszczyzny przeszły na Czartoryskich; ci ostatni na miejscu drewnianej wzniesli budowę murowaną i najwięcej przyczynili się do ozdobienia świątyni wewnątrz. Nie ma tam nie takiego, coby razilo niesmakiem, jak w wielu kościołach wiejskich; przeciwnie: i pędzel i dłuto świadczą, iż dzieła sztuki powierzano w ręce artystyczne. Szczupłe rozmiary kościoła odznaczają się przecież wyborną harmonją, która całość czyni sympatyczną; prostota stylu romańskiego, wzorującego się nieco na gotyku nadwiślańskim, a zwanego pospolicie *kazimierzowskim*, posiada zarazem tę skromność, tak dobrze odpowiadającą sielskiemu otoczeniu, nad którem panuje świątynia. Tutaj to przez wiele lat „księżna kuma” podawała do chrztu córki wieśniaczych swoich współparafjanek, które

przyjeżdżnych okadzają i władza telegrafuje wyższej władzy, że „wszelkie środki ostrożności poczyniono, i że stan sanitarny miasta nie pozostawia nic do życzenia”...

Naraz do państwa A. przyjeżdża ktoś z miasta zakażonego albo i z niezakażonego, ale ponieważ go nikt nie zna, przypuszczają, że musi być zakażony. Na tę wieść jeden lub paru najtechórzliwszych i najostrożniejszych, którzy od tygodnia piją już tylko wodę przegotowaną lub sodową, dostaje... ciężkiej niedyspozycji żołądkowej. Po miesiącu rozchodzi się wiadomość, że cholera wybuchła; nazajutrz, w najbrudniejszej części miasta, kilka osób już chorych i wycieńczonych umiera: ten tu, ten tam, jeden w ryszotku, z nosem w chlorku wapnia...

Telegraf roznosi wiadomość o wybuchu cholery. Zjeżdża komisja. Komisja orzeka, że jeden umarł na „starość”, drugi na „zwykłą djarję”, trzeci na „febrę tyfoidalną”, czwarty na „tyfus brzuszny”, piąty dostał „febrę choleryczną”, ale nie umarł, szósty umarł na „udar słoneczny”, siódmy na „kolki ołowiane”, ósmy — ten który leżał w ryszotku — na „dyspepsję alkoholyczną”. Ale naród utrzymuje, iż lekarze oszukują go, i opowiada sobie o 25-ciu zmarłych na cholere...

Ktoś, wracający wieczorem, widział człowieka całkiem zielonego, wynoszonego na cmentarz.

Nazajutrz telegram donosi (przypuśćmy, że w mieście X. umiera przeciętnie 5 os^h):

„W dniu dzisiejszym było 5 wypadków śmierci; z tych jeden na cholera nostras gwałtowny, 2 niepełne, 3 wypadki choleryny w kuracji.”

W parę dni potem:

„Dziś 6 wypadków śmierci; z tych 3 na cholere nostras, 2 gwałtowne, 20 osób zachorowało; lekarze stwierdzili, że nie jest to cholera azjatycka, lecz sporadyczna.”

Nazajutrz:

„Dziś 10 wypadków śmierci; z tych 8 cholerycznych. Lekarze są zdania, że cholera jest istotnie azjatycka, ale ma charakter łagodny. Stan sanitarny miasta dobry. Dzięki przedsięwziętym energicznym środkom jest nadzieja, że epidemia nie rozkrzewi się.”

Nazajutrz:

„Dziś 50 osób zachorowało, a 25 umarło. Sprawdzone, że w domu, w okolicy którego było najwięcej wypadków, przed dwoma tygodniami trzepano materace, na których spał p. B., zmarły za poprzedniej epidemii. Materace zdezynfekowano i spalono...”

Poczem ludność ucieka i wypadki choleryczne zmniejszają się w mieście.

Natomiast między emigrantami umierają ci, którzy najpierw uciekli — w miejsca zdrowe.

Oto ilustracja z natury (wyjęta z listu p. Dieula-fait, członka jednej z takich ankiet sanitarnych): „Przed sześciu tygodniami pewien mieszkaniec Marsylii przyjechał z tego miasta do swoich rodziców w Omergues. Wkrótce potem były trzy wypadki śmierci w domu, w którym zamieszkał ów młodzieniec z Marsylii. Zandarmerja doniosła o tych wypadkach, jako o cholerycznych. Prefekt Alp Nizkich wezwał natychmiast lekarza, ażeby zrobił ankietę. Ankietę wykazała w sposób najbardziej kategoryczny, że żaden z tych wypadków nie był natury cholerycznej. Wkrótce jednak były nowe wypadki, tym razem prawdziwe, ale mało kto o nich wiedział. Tak

następnie wyposażała... W murach cmentarza kościelnego nagrobne kamienie świadczą o życzliwości dla swych domowników tej, której — według własnego wyrażenia o sobie — „uczucia były prawdziwe, przyjaźń dla ukochanych żywa, czuła i niezmienna; która była czynna i lubiła być zatrudnioną...”¹⁾

Długa wieś Włostowicka, ciągnąca się dobrą wiorstę, uderza obfitością sadów, doskonale uprowadzanych. Zabytek to czasów dawnych, wynik silnego postanowienia dworu, który wyznaczał nagrody chatom wiejskim za odznaczające się gospodarstwo sadownicze. Jakoż, począwszy od Mokradek (nie licząc już zakładu dworskiego w Nowej-Aleksandrii (Pulawach), każda wieś, aż po sam Kazimierz włącznie, zieleni się od sadów, tak że gdy patrzymy z góry, to ziemia zdaje się uginać pod masą drzew owocowych, i z tamąd to najwięcej przybywają do Warszawy te piękne śliwki i jabłka, któremi napelnione galary okrywają w jesieni wybrzeże Wisły. (Nawiasem mówiąc, w tym roku owoce tam powszechnie nie dopisywały).

Widok zacieśnia się we wsi. Lecz gdy minie ostatnią chatę, znów odkrywa się obszar wzdłuż Wisły bezbrzeżny. Wzgórza, u stóp których wiję się droga w załomach, odpowiednich kierunkowi rzeki, rosła, olbrzymieją; za wsią zwaną Parchatka, okrywają się powłoką krzewów i drzew, istna dekoracja rozciąga się zielonym murem, poprzeryzanym dzi-

przeszło z 5 tygodni. Pierwsze objawy choleryczne trafiły się w domach mniej lub więcej odosobnionych i oddalonych, ale pod koniec ostatniego tygodnia zaraza dosięgła wioski Fontaines; w ciągu dwóch dni liczono 18-tu zmarłych. Przerażenie było tak wielkie, że większa część ludności, z merem na czele, uciekła. Dopiero przybycie prefekta z lekarzami uspokoiło mieszkańców.” Obecnie w Omergues nie ma już cholery.

Zatem jest prawdopodobnem, że nawet w niektórych, bliższych Tulonu miejscowościach, cholera powstała nie przez bezpośrednią zarazę (nerwową), ale z przyczyn miejscowych, do których się przyłączyła obawa wobec nadchodzących wieści, czyli zaraza przez elewację.

Jeszcze bardziej pouczającym jest pod tym względem przykład Spezzji we Włoszech. Wspomniałem, jak surowe były tam środki ostrożności; nie tylko na granicach, ale i wewnątrz kraju urządzano kordony i dezynfekcje. W Rzymie np. na dworcach kolejowych okadzano wszystkich bez wyjątku, choćby przyjeżdżali z Bolonii, a wagony, w których dnia 25-go sierpnia w okolicy Genui trafiły się cztery wypadki piorunujące, *całe spalono!* Wszystkie te środki dowodziły tylko przerażenia, które musiało przyspieszyć rozwój epidemii. Otóż w Spezzji nie było jeszcze żadnego wypadku, gdy naraz zerwała się burza, *spadł deszcz ulewny, powietrze oziębiło się* (obie okoliczności niby anticholeryczne) i jednocześnie, bez żadnej widocznej przyczyny (przecież najbliższa musiała być *zaziębienia* — niech to panów lekarzy nie śmieszy), kilkadziesiąt osób zapadło na cholere.

Dziennik *Italie* tak o tem pisze:

„Wypadek ten przewraca wszystkie teorie, uznane za ściśle, dawne i nowe.” (Nie wszystkie, bo teorii wpływów miejscowych i zarazy nerwowej nie przewraca.) W ostatnich czasach przypuszczano jeszcze, że sama bielizna cholerycznych może przenieść zarazę. Ale tu tylko ulewa spadła i 70 osób w ciągu 48-iu godzin dostało cholery, a 40-ci umarło! Istnienie bielizny lub ubrań cholerycznych nie może wytłumaczyć tego nagłego wybuchu. Cokolwiek bądź, pozostaje faktem, że kordon sanitarny nie byłby ocalił Spezzji, choćby go nawet w trzy rzędy ustawiono.”

Mało komu wiadomo, że już w r. z. był we Włoszech jeden wypadek cholery „azjatyckiej”.

Konsul generalny francuski tak o tem pisał z Neapolu pod datą 16-go stycznia r. 1884-go:

„Od początku epidemii (egipskiej z r. z.) w lazarecie Nisida (około Neapolu) był jeden wypadek cholery. Przebywało w tym lazarecie (w kwarantannie) przeszło 2,000 podróżnych, ale jeden tylko zachorował. Był to muzyk włoski, który widział w Aleksandrii śmierć dwóch swoich towarzyszy, także muzyków. Tegoż dnia uciekł do Neapolu i w kilka dni potem (16-go sierpnia) zachorował”. (Dutrieux, 182).

Zaraza więc nerwowa przygotowywała się zwolna, tak samo jak w Hiszpanji. W Hiszpanji jednak dotychczas cholery nie ma. Te wypadki, o których donoszono, okazały się nieprawdziwymi. Ale jest to już zły znak, gdy ludność zaczyna komponować cholere. Z mikrobami to nie ma związku, ale jest symptomem charakteryzującym stan nerwowy, od którego głównie zależy powstanie epidemii. Winienem dodać, że hiszpanie wierzą jeszcze w zaporę Pirenejów, a prztem środki ostrożności doprowadzili do

kiemi parowami, gdy z drugiej strony prześwieca nieustannie Wisła, w której przegładają się znowu przeciwległe wzgórza sandomierskie, z rozrzuconymi tu i owdzie chatami, staczającymi się ku wybrzeżom.

Wśród tej natury, przypominającej najbardziej zwiędzone okolice nadreńskie, dojeżdżamy do wsi Bochońnicy, i wzrok zatrzymuje się na malej, czardziejskiej ustroni, przy moście, kędy bystry strumień, tworząc kręte zatoki, szumi po kamieniach, to kryjąc się w wieńcach zarośli, to wyskakując na światło wśród nadbrzeżnych urwisk: istna siedziba rusałek, czekająca na swego poetę i malarza. Na szczycie jednej z gór, piętrzących się nad tym zalotnym potokiem, stoi ruina zamku, który tu chrzcza mianem Esterki. Z niemałym trudem, zwłaszcza wśród upału, złożyliśmy wizytę temu szczątkowi dawnej wielkości. Droga nawet do niego zupełnie zarosła, piąć się trzeba tylko wśród gęstych zarośli po ścieżkach, wydeptanych przypadkowo przez pasterzy bydlę, jedynych gości tej niegdyś okazałej siedziby, z której pozostało tylko kilka ścian bocznych...

Z Bochońnicy bezpośrednio droga biegnie ku Kazimierzowi.

Przed laty całą tę kilkowiorstową przestrzeń, coraz bardziej przez góry coraz wyższe naciskaną, a z drugiej strony od dołu pysznymi sadami nastrępią, wypełniały sławne spichrze kazimierskie, gnieźdzące się tam od czasu „króla chłopków”. Kazimierz, jak wiadomo, był przez tyle wieków środkowiskiem handlu zbożowego ziem okolicznych, potrzebował zatem składów, przechowujących

szaleństwa. Strzałami zatrzymują podróżnych i dezynfekują butelki z kwasem karbolowym, nadsyłane z Francji.

Jeżeli ten kraj, w dodatku z trzech stron otoczony wodą, nie zostanie uchroniony od zarazy, to już chyba na drugi raz za pokój kwarantannom i dezynfekcjom!

Tymczasem posłuchajmy, co mówią jeszcze inni obserwatorowie:

Na konferencji wiedeńskiej w r. 1874-ym, dr Semola, przytoczywszy historję kilku epidemij, w następujący sposób streścił swe wnioski:

„Tak więc kraje, obronione przez kwarantanny, dostają cholery bez kolei żelaznych; inne z kwarantanną, dostają jej przez kolej żelazną; inne wreszcie, w których nie ma kwarantanny, raz dostają cholere, drugi raz nie, jakkolwiek przez pośrednictwo kolei pozostawały w stosunkach ściślejszych z okolicami zarażonemi. (*Proc. verbaux de la Conf.*, 166.) W szpitalu w Rouen w r. 1873-im (za świadectwem dra Leudet), zetknięcie cholerycznych z innymi chorymi, od których nie byli wcale odosobnieni, nie pociągnęło za sobą żadnego wypadku zarazy. Z drugiej strony, w rozkrzewianiu się cholery są wypadki, których zaraza (materjalna) nie tłumaczy, np. ukazanie się jej współczesne w 4-ech różnych dzielnicach jednego miasta, jednego dnia i o jednej godzinie, albo — jak to miało miejsce w epidemji r. 1872—1873-go — rozpoczyna się choroba mniej więcej jednocześnie prawie w stu różnych punktach, na wielkie odległości i bez śladu zarazy”.

Konferencja sanitarna w Tyflisie, zwołana w roku 1870-ym przez rząd rosyjski, celem podania środków ochronnych dla granicy perskiej, odrzuciła jednomyślnie projekt kwarantanny lądowej „jako niemożliwy w praktyce, a tem samem bezpożyteczny pod względem sanitarnym”.

„Komisja lekarzy szwajcarskich, zebrana w Bernie dnia 19-go lipca r. b. oświadczyła się przeciw ustanowieniu kwarantanny na granicy szwajcarskiej. Komisja doradza, jako najwłaściwsze środki zapobieżenia cholere, surowe przestrzeganie obowiązku donoszenia o wszystkich wypadkach i natychmiastowe odosobnienie każdego chorego, dezynfekcji zaś osób nie poczytuje za właściwy środek zniszczenia istniejących zarodków cholerycznych i oświadcza, iż dezynfekcja jest tylko koncesją, zrobioną podrażnionej wyobraźni publiczności.” (*Kur. warsz.* z dnia 19-go lipca r. b.)

Wreszcie Akademia medyczna w Paryżu, na posiedzeniu z dnia 15-go lipca r. b. orzekła, iż „dezynfekcje, praktykowane na podróżnych i ich bagażach, są łudzące i bezskuteczne” — a kwarantanny lądowe wprost „niemożliwe”.

„Ale — powie ktoś może — w obu tych wypadkach chodziło o kwarantanny lądowe — co do morskich rzecz inna. Otóż co do morskich, zauważył już dr Hirsh na konferencji wiedeńskiej: „Uważamy kwarantanny portów europejskich za bezskuteczne; można je tylko tolerować jako koncesję dla rozpowszechnionych przesądów”. Jest to naiwność, jeśli kto sądzi, że jakaś miejscowość została ocaloną dzięki kwarantannom wiemy bowiem, iż bardzo wiele miast zostało nawiedzonych przez cholere mimo środków kwarantannowych — a natomiast mógłbym przytoczyć wiele takich, które zostały uchronione, mimo że nie posiadały kwarantanny i że choleryczni przy-

zboże od zbiorów aż do wyprawy wiosennej przez Wisłę do Gdańska. To była racja bytu miasteczka i źródło jego bogactwa. Spichrze też były dlań jakoby bóstwem opiekunem, otoczonem czcią pewną.

Pod mianem spichrza wyobraża się nam zwykle drewniana szopa wiejska, pokryta słomą. Nietak wygląda spichrze kazimierskie. Są to budynki, wznieszone z kamienia wapiennego, którego tutejsze z łatwością dostarczają góry; i nie przedstawiają się bynajmniej w kształcie ładajakich lepiennek, obmyślanych tylko w celu czysto utylitarnym, jak np. spichrz bankowy warszawski, podobny nieco do więzienia. Przeciwnie: są to budynki trzymane w pewnym stylu stałym, który tu bywa typowym, kreślone harmonijnie i wdzięcznie, o drobnych wprawdzie okienkach, lecz z frontonami pięknie modelowanymi, z wnioskami najczęściej sklepionymi, tak, iż niejedną z takich spichrzów, okazalszy rozmiarem, śmiało nazwać pierwszym rzut oka wzięłoby można za kościół.

W tem to upodobnieniu składów bożego daru do przybytków służby bożej dostrzedz można to uczucie poszanowania dla chleba, jakim lud się nasz zawsze odznaczał, całując nawet okruszynę, spadłą przypadkowo ze stołu, jakby z przeproszeniem za mimowolne lekkceważenie, a co Bohdan Zaleski zaświadcza, w samym nawet języku upatrując odeień assimilacyjnych: „z Boga, zbożem chleb się zowie; z Boga, są bohaterowie; z Boga mają zysk i straty: ten ubogi, ten bogaty”...

(Dalszy ciąg nastąpi)

¹⁾ Bronisław Zaleski: „Żywot ks. Adama Jerzego Czartoryskiego”, tom I, str. 160. — W Poznaniu, r. 1881-go.

dywali do nich ładem i wodą." (*Procès verbaux de la Conf. 128, 132.*)

Dr Borssevin przyrównywał kwarantanny do parasoli tak podziurawionych, że sprawiają tylko kłopot podczas deszczu. "Jest to tyranja, miarkowana łopówkami. Nigdy inspektor kwarantanny i kapitan okrętu nie mogli patrzeć na siebie, nie śmiejąc się." (*Gaz. heb. de Med. 21 sept. 1883.*)

"Przyjmując teorię mikrobow—mówił dr Bechamp w Akademii paryskiej—możemy się zapytać, do czego służą kwarantanny? Zarodki, mieszczące się w powietrzu, nie będą przecież unieruchomione ani przez zatrzymanie okrętu, ani przez kordon sanitarny. Co najwyżej, takie powstrzymanie mogłoby stworzyć olbrzymie ogniska zarazy, zdolne rozkrzewić ją po całej ziemi."

"Na jakimkolwiek stanowisku staniemy—dodaje dr Dutrieux—zawsze dojdziemy do uznania niedostateczności zapory, jaką ma stanowić kwarantanna; możnaby ją usprawiedliwiać chyba na wyspach odosobnionych, leżących zewnątrz wielkich dróg komunikacyjnych."

Ale i wtedy za ich skuteczność ręczyć nie można, gdy bowiem panuje na wyspie strach przez cholera, to zaraza sama przez się powstać może "przez ewakuację", tem więcej, że w odcieciu od świata wiadomości zwykle rosną po drodze.

"Podczas epidemii r. 1865-go, pisze dr Petenkofer, znajdowałem się na wyspie Malcie. Znam bardzo dobrze stan sanitarny tej wyspy i mogę zapewnić, że kwarantanna była doskonale utrzymana. Tegoż samego dnia, kiedy konsul angielski w Aleksandrii telegrafował o wybuchu cholery, wszystkie statki poddano kwarantannie. Pomimo jednak najlepszych środków, przedsięwziętych przez władzę, i pomimo że kwarantanna na Malcie była dłuższą niż w jakimkolwiek bądź porcie morza Śródziemnego, zaraza ogarnęła wyspę."

Miałem już zakończyć te cytaty, gdy mi przyniesiono dzienniki z następującą depeszą:

"Madryt d. 1-go września. Pewna rodzina z Alicante, do której przybyła rodzina z Algieru, po odbyciu tygodniowej kwarantanny i po ściśle zdezynfekowaniu wszelkich bagażów, została dotknięta cholera. 5 osób zachorowało, 2 umarły, 3 pozostałe są na drodze do wyzdrowienia. W rodzinie przybyłej z Algieru nikt nie zachorował."

Zatem ani kordony, ani kwarantanny, ani dezynfekcja nie przeszkodziły zarażeniu pięciu osób zdrowych przez osoby także zdrowe.

Proszę mi wytłumaczyć ten fakt inaczej, jak przez zarazę nerwową. Mamy tu widocznie ciekawy przykład ideoplastji, czyli wpływu wyobraźni na ciało. Na cholera zapadają osoby, które nie były w żadnym zetknięciu z cholerycznymi, zapadają od razu, pod wrażeniem odwiedzin ludzi także zdrowych, zdezynfekowanych i wykwarantannowanych. Choroby dostaje tylko ta jedna rodzina.

Otóż trzeba wiedzieć, że wrażliwość ideoplastyczna jest dziedziczna. Rzadko się trafia, ażeby między dziećmi rodziców wrażliwych było choć jedno całkiem niewrażliwe. Zwykle są wszystkie. Łatwo więc zrozumieć, dlaczego tak często dzieci i rodzice zapadają na cholera współcześnie lub wkrótce po sobie. Rzadziej mąż zaraża się od żony lub żona od męża, ponieważ rzadziej zdarza się, żeby oboje byli sensytywni.

Nie należy zaś sądzić, że do przejawienia się takich wypadków potrzebne jest zawsze silne przerażenie. Ludzie najbardziej apatyczni i niebojący się cholery, ale w wyższym stopniu sensytywni (nie trzeba bowiem mieszać sensytywności z nerwowością), mogą dostawać cholery przez prosty widok chorego, słuchając opowiadania, albo tylko przez skupienie myśli na chorobie. Takich wrażliwych w wyższym stopniu jest 4—5 na 100 osób wziętych bez wyboru, i ci nie koniecznie potrzebują należeć do najbardziej wrażliwych. Strach tylko potęguję tę skłonność, zwłaszcza u mało wrażliwych, i pogarsza stan u niewrażliwych, ale już chorych na żołądek. Niewrażliwi i niebojący się, nie mogą się zarazić, choćby chcieli.

W Zakopanem jest góral Maciej Gasiennica, który zrobił majątek na cholery węgierskiej. Podczas bowiem gdy inni ludzie uciekali z przerażenia, on godził się za dobrą zapłatę przenosić cholerycznych i grzebać ich trupy. Podczas epidemii nie innego nie robił, a opowiada, iż nieraz trup, którego przenosił, był całkiem rozłożony i że musiał się odwracać, żeby odetchnąć. Mimo to, nigdy cholery nie miał.

Przekonanie więc, że zetknięcie z cholerycznymi lub ich trupami może każdego zarazić, jest przesadą. Może zarazić tylko *usposobionych do przejęcia zarazy nerwowej*. Tak samo z bielizną i odpadkami cholerycznymi.

"Ze wszystkich znanych faktów, dotyczących krzewienia się cholery — mówi lekarski sprawozdawca *Temps* — nie ma bardziej pewnego nad ten, że zaraza przenosi się przez wydzieliny cholerycznych, ich bie-

lizne, pościel i ubranie. Wszyscy lekarze zgadzają się na to, że można spędzić wiele godzin z cholerycznym, lecząc go i udzielając wszelkiej pomocy, a jednak nie zarazić się, podczas gdy nikt nie może się wystawić bezkarnie na wyziewy odpadków cholerycznych, na trzymanie w rękach bielizny lub ubrań, porzuconych przez cholerycznego."

Jest to fałsz, krzawiący tylko postrach, najszkodliwszy w epidemjach.

Podczas jednej z epidemii egipskich, lekarz francuski Clot-Bey, nie widząc innego sposobu powstrzymania paniki, która ogarnęła jego szpital, wdział na siebie koszulę zarażonego i przespał w niej całą noc spokojnie.

Fakt ten tak dobrze oddziaływał na umysły, że wicekról ścisnął go ze łzami w oczach, dziękując za poświęcenie.

Przypominam też czytelnikom *Kurjera* ów fakt "cholery telegraficznej", ale zawsze "azjatyckiej" w Radziwiłowie, do którego korespondent dodał następujące uwagi: "Skonstatowałem, iż Klein nieraz już zapadał na kurcze żołądka, oraz iż od czasu jego śmierci nie było ani jednej przypadłości cholerycznej w Radziwiłowie. Żona i dzieci zmarłego są całkiem zdrowe, pomimo że śpią w tej samej izdebce i na tej samej pościeli, na której zmarł ich ojciec."

Jeszcze jeden przykład:

Znam osobę, w której rodzinie było kilka wypadków cholery. Działo się to na wsi, w domu prawie opuszczonym. Osoba ta, młoda kobieta, sama doglądała chorych; ponieważ nie było komu prać brudnej bielizny, rzucano ją na stos w sieni. Na tym stosie cholerycznej bielizny sypiała osoba, o której mówię, po nocnych zmęczeniuach. Żywiła się przez ten czas owocami i mlekiem, bo niczego więcej nie można było dostać — i nie zachorowała. Ochroniły ją: siła woli i duch poświęcenia pomimo, że była w małym stopniu sensytywną. Ażeby bowiem dostać cholery, będąc słabo wrażliwym i zdrowym, trzeba mieć myśl ciągle zwróconą na siebie, a ona nie miała na to czasu — musiała bowiem myśleć o innych.

Lekarze, którzy nie wierzą, żeby samo wyobrażenie choroby mogło wywołać chorobę, tem samem nie wierzą, żeby siła woli i poświęcenia mogła powstrzymać od zarazy. Ale to wszystko jedno. Prędzej czy później uwierzą.

Jeszcze jedna uwaga. Osoby, najwięcej wystawione na zarazę bezpośrednią, lekarze i dozorczy chorych najmniej jej ulegają. Ze szczegółowych wykazów statystycznych o cholerye paryskiej r. 1873-go wynika, że "wszystkie powołania opłaciły swój haracz chorobie. Zasługuje jednak na uwagę, że z pośród osób najbardziej wystawionych na zarazę, zmarła tylko jedna infirmierka i jedna posługaczka chorych."

Pisze to ten sam sprawozdawca *Temps*, który pięć dni przedtem, na wiarę pannaających przesądów, napisał ów przytoczony powyżej ustęp o nieuniknionej zaraźliwości odpadków i ubrań cholerycznych! Dość, że lekarze i dozorczy chorych dają stosunkowo mniejszy procent ofiar. Dlaczego?

Ze stanowiska jakiegokolwiek bądź teorii materialnej zarazy, nikt tego nie wytłumaczy — a jednak objaśnienie jest łatwe. Z poszukiwań moich wynika, że wrażliwych mniej lub więcej na wpływ katepletyczne i ideoplastyczne jest około 30 na 100. Między lekarzami (próby robione były u nas i we Francji) tylko około 4-ch na stu.

Zkąd taka wielka różnica? Czy ztąd, że medycynie oddają się prawie wyłącznie mężczyźni? Nie, ponieważ w ogólnej liczbie zdrowych kobiety są mniej wrażliwe od mężczyzn. Różnica ta pochodzi ztąd, że 1) osoby sensytywne rzadko bardzo czują powołanie do medycyny, a 2) że choćby je miały, mogą tylko *wyjątkowo* przejść kursa medyczne, pracę w prosektorjach i klinikach. Jeżeli są bowiem w wyższym stopniu sensytywne, dostają symptomatów choroby, na którą patrzą.

Znany mi jest wypadek lekarza, który już po przejściu kursów, z tego jedynie powodu musiał zaniechać praktyki. A podobne wypadki między studentami trafiają się dość często. Pierwszy z nich obserwował jeszcze Boerhave we własnej praktyce profesorskiej. Student dostawał choroby, której symptomata profesor opisywał, i wskutek tego musiał zaniechać medycyny. Na nieszczęście, nie wynaleziono jeszcze sposobu dezynfekowania wykładów uniwersyteckich...

Dozorców szpitalnych nie badałem w większej liczbie. Jest prawdopodobnem, że procent wrażliwych będzie między nimi również mały, inaczej bowiem nie wytrwaliby w swoich obowiązkach. Wreszcie dużo znaczy przyzwyczajenie. Lekarz, felczer lub dozorca chorych zwolna osławiają się z widokiem operacji, choroby lub śmierci, i nie odbierają już tych głębszych wrażeń, absorbujących cały umysł, bez których nie ma zarazy nerwowej i które nawet w chorobach materialnie zaraźliwych, wysoce ułatwiają ich krzewienie się.

Na podstawie powyższych faktów postaram się dojść do wniosków praktycznych.

Przedtem jednak chciałbym jeszcze streścić ostatnie prace znakomitszych lekarzy, znamionujące, jak wspomniałem na początku, zwrot ku zdrowemu rozsądkowi.

O czem później.

dr Ochorowicz

Niemcy o Matejce.

O znajdującym się obecnie na wystawie berlińskiej „Hołdzie pruskiej” Matejki, który stanowi największe pod względem rozmiarów płótno na tejże wystawie, sprawozdawca *Berl. Börs. Courier* tak się wyraża:

„Matejko jest polakiem i całą sztukę swoją służbie swego uczucia narodowego poświęcił... Prawie każdy z jego wielkich historycznych obrazów przedstawia jakiś ważny, a pełen chluby fakt z polskich dziejów, który stara się wydrzeć zapomnieniu. My pojmujemy polaka, a podziwiamy artystę, i nie mamy za złe jego narodowi, że się wspomnieniami swojej sławnej przeszłości krzepi nawet wówczas, gdy fakta, które tę przeszłość podnoszą, są faktami upokorzenia i porażki Niemców, a nawet wówczas, gdy tego rodzaju dzieła sztuki z pewną ostentacją u nas są wystawiane. Nie znamy w Niemczech szowinizmu, dzieje Niemiec są zbyt pełne chwały, żebyśmy mieli krzywo na to patrzeć, jeżeli nieszczęśliwe ludy, które zgłotła potęga Niemiec, wyszukują w przeszłych stuleciach szczątków swej dawniejszej chwały wojennej i w wielkich, monumentalnych obrazach przedstawiają je przed nami. Polak Matejko również być może pewnym naszego współczucia, jak malarz naszego uznania.

„Z ręką na sercu musimy wyznać, że nie moglibyśmy wymienić ani jednego malarza niemieckiego, któryby był w stanie tak jak Matejko traktować wielki przedmiot historyczny, któryby taką poprawność rysunku i taką bystrość charakterystyki łączył z taką potęgą kolorytu.

„Mamy wprawdzie większego kolorystę, malarza, który lepiej niż Matejko umie władać masami oraz uwydatniać przód i głąb obrazu w wielkich, zapelnionych tłumem postaci kompozycjach. Jest nim Hans Makart. Temu artyście brak jednak w jego obrazach tej powagi, tej doskonałej pewności rysunku, a przede wszystkim tego ducha i tej wspaniałej charakterystyki, jakie Matejko w tak wysokim stopniu posiada.

„Mówiliśmy już w innym miejscu, dlaczego ten wielki obraz, pomimo wielupierwszorzędnych zalet, jakimi się odznacza, sprawia w pierwszej chwili prawie że niekorzystne wrażenie. Oko z truchotnią się orjentuje w różnobarwnym zamęciu niekiedy zbyt jaskrawych odcieni, ale gdy pokonamy to pierwsze wrażenie, grupy zaczynają się oddzielać i wszystkie znakomite przymioty obrazu występują na jaw: rozkoszujemy się każdą pojedynczą postacią, wpatrujemy się z przyjemnością w szlachetne zarysy linii, stanowiących podstawę kompozycji. Obraz, im bardziej się wewnątrz wpatrujemy, zyskuje coraz więcej życia i ruchu, szkoda tylko, że dopiero z jakimś trudem można dojść do użycia tej rozkoszy artystycznej, jaką patrzenie nań sprawia.

„To też łatwo pojmujemy, że są ludzie, którzy rzuciwszy przelotnie okiem na to wielkie, na pozór tak chaotyczne, jaskrawe płótno, odwracają się obojętnie.

„Piękności obrazu nie tak łatwo wpadają w oko, jakby powinny, są w nim jednakże i radzimy naszym czytelnikom, aby nie żalowali niewielkiego trudu dłuższego wpatrywania się w obraz — zostaną za to obficie wynagrodzeni.”

Sprawozdawca poświęca jeszcze osobny ustęp drugiemu obrazowi Matejki, znajdującemu się na wystawie, wyznaje jednak, że nie rozumie, jakie właściwie ma znaczenie ta postać kozaka w wysokim stopniu egzaltacji, podtrzymywanego przez dwóch swoich towarzyszy, niby Mojżesz przez Arona i Hura.

Zdaniem recenzenta, przedmiot jest traktowany tak, jak go tylko Matejko mógł traktować, a ponieważ szło w tym utworze o zapanowanie nad mniejszemi przeszczerzeniami, więc główna wada Matejki: brak perspektywy świetlnej, mniej rażąco występuje.

Z tak szczerze sympatycznymi i prawdziwie wolnymi od uprzedzeń narodowościowych głosami rzadko za prawdę spotykamy się w prasie niemieckiej...

X.

— W dniu wczorajszym 28 (9) o godzinie 11-ej rano miała szczęście być osobno przyjęta przez NAJ-JASNIEJSZĄ PANIĄ Małżonka Głównego Naczelnika Kraju.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż ministerjum komunikacji prowadzi układy z ministerjum skarbu o warunki wykupu przez skarb kolei. Akejonarjusze towarzystw kolejowych mają być spłaca-

ni nie w gotówce, lecz obligacjami tychże towarzystw. Sposób taki wykupu ma być zastosowany najpierw do kolei libawo-romeńskiej, 1,200 wiorst długiej, która przechodzi na własność rządu z końcem r. b.

— Według dzienników petersburskich, nowy projekt przepisów administracyjnych przeciwko kontrabandzie okowity, wygotowany w departamencie opłat celnych, wejdzie w wykonanie w r. 1885-ym.

— Z Towarzystwa popierania przemysłu i handlu donoszą nam, iż na założenie stacyi meteorologicznych zgodzili się dotąd następujące cukrownie: Łuków, Mszyn, Olimpia, Dzierżbów, Ruda Pabjanicka, Ciechanów, Opole, Elżbietów, Krośnice, Młodzieszyn, Sanniki, Model, Józefów, Dzików, Spicyniec, Sokółka, Kosinkówka, Uładówka, Stara Siennica, Wojkowce, Kalinówka, Mironówka, Pije i Piwce, Skponce i Zamietczyno. Stacja centralna będzie urządzona w Warszawie. Biuro statystyczne do potrzeb cukrownictwa mieścić się ma w Kijowie, z filją w Warszawie.

— *War. dniew.* donosi, że w czasie wielkich mąnewrów nad Wisłą i Narwią, wszyscy generałowie rozlokowani będą nie w kwaterach, lecz w biwakach, obok swoich oddziałów wojskowych.

— Dzisiejszy rozkaz policyjny podaje listę sześciu właścicieli domów, skazanych w drodze administracyjnej na kary pieniężne od 6-ia do 60-ia rs. za wykroczenia przeciw przepisom meldunkowym.

— Kancelarja p. oberpolicmajstra zawiadamia, iż w dniu 30-ym b. m. o godzinie 12-iej w południe w sali posiedzeń kancelarji odbywać się będzie licytacja *in minus* na rozbiórkę budowli, samowolnie przez właścicieli domów wzniesionych, a z mocy wyroków sądowych na rozbiórkę przeznaczonych.

— W dniu onegdajszym nastąpiło rozpoczęcie roku szkolnego w tutejszym seminarjum duchownym św. Jana przy kościele po-karmelickim; przed przystąpieniem do wykładów alumni odbywają trzydniowe rekolekcje.

— P. Ad. Am. Kosiński powrócił w tych dniach do Warszawy, odbywszy długi szereg poszukiwań heraldycznych w archiwach pruskich i poznańskich.

— Ciekawa rzecz.

W dniu 17-tym września r. b. w magistracie tutejszym odbędzie się nowa, trzecia, czy czwarta już z rzędu licytacja na sprzedaż pozostałego po uregulowaniu ulicy Trębackiej placu miejskiego...

Ciekawa rzecz, czy tym razem będzie skuteczną?

— Projekt.

Jeden z czytelników naszych, p. A. T., projektuje przedłużenie ulicy Świętokrzyskiej na drugą stronę Nowego-Swiatu, aż do ulicy Aleksandrja.

Nowa linja komunikacyjna, powstała w ten sposób, byłaby dogodną dla wozów ciężarowych i dla mieszkańców, idących z Tamki w stronę Grzybową, są zatem przemawiające za nią względy.

Czy są jakie ważniejsze powody, któreby temu połączeniu stawały na zawadzie — o tem sądzić na razie nie możemy.

— Eksport.

W dniu dzisiejszym przypędzono znów do Warszawy znaczną liczbę gęsi.

Skrzydlate te, choć nie lotne stworzenia zakupione zostały przez agentów niemieckich na prowincji, celem wywozu za granicę.

— „Hurtowne wesele.”

Tak ktoś nazwał wesele, jakie się odbywało nocy dzisiejszej w jednym z domów na Marszałkowskiej, a to z okazji zaślubin czterech par.

Rzeczywiście, rzadki to fakt, aby dwie siostry i dwaj bracia jednego dnia zawarli związku małżeńskiego.

Tak się jednak wszystko składało, że w tegorocznym karnawale obie panny * * znalazły narzeczonych, a dwaj bracia * * zostali zaręczonymi.

Rodzeństwo postanowiło zatem obchodzić wspólnie gody weselne, co w dniu wczorajszym nastąpiło, a chociaż bawiono się w kółku ściśle rodzinnem, zebrało się przeszło 100 osób.

— Przez swoich.

Onegdaj wieczorem w jednym z szynków na Nowej Pradze przy wspólnym stole zasiadło towarzystwo, złożone z podejrzanych indywiduów.

Wszyscy znali się jak... „łyse konie”, a fundatorem był S. N., który już nieraz zajmował lokal na „Pawiaku”...

Fundator miał odziedziczyć jakiś spadek i pokazywał towarzyszom złoty zegarek, do którego doszedł „uczciwą drogą.”

Śmiano się z tej „uczciwej drogi”, niebardzo jej dowierzając.

W parę godzin później, kiedy wesołe grono „au-

drusów” już się miało rozchodzić, N. spostrzegł brak zegarka, którym się niedawno tak pysznił...

Wpada więc we wściekłość i żąda wezwania policyi.

Zrewidowano całe towarzystwo, jednakże bez skutku!

Zegarek zniknął jak kamfora!

Okradziony może teraz do siebie zastosować słowa znanej bajki:

„Bywa kuglarz nad kuglarza...”

— Ucieczka kantorzysty.

W tych dniach niejaki M. E. przeniósł się swojemu pryncypałowi na sumę 4,000 rs., z którymi był wysłany na prowincję.

Złodziejstwo wydało się dopiero wczoraj, a E. wyjechał jeszcze w niedzielę.

Przez ten czas „ptaszek” mógł już daleko poruszać!

— Cygan.

W dniu onegdajszym ujęty został na kradzieży cygan Ludwik Szmít (?).

Prowadzony do aresztu, zdołał uciec z pod straży i jest obecnie poszukiwany.

— Zniknięcie.

Przed kilkoma dniami Szuł Żelechower zamieszkały pod nrem 19-ym na Pawiej wyszedł z domu i dotychczas nie powrócił.

Wszelkie poszukiwania czynione przez rodzinę nie doprowadziły do żadnego rezultatu.

— **Wypadki.** — Na Marszałkowskiej spadła z rusztowania nowo budującego się domu cegła, zraniła w głowę przechodzącą Józefę G. — Na Grzybowskiej Szymon M. kilkunastoletni wyrostek spadł z wozu, którego koła przeszły mu przez obie nogi zrażając dotkliwie obrażenia. — Na Browarnej Karolina O. została najechaną przez wóz roboczy i od uderzenia dyszlem w głowę poniosła ciężką ranę.

— Zastój w handlu zbożowym.

Korespondent nasz z Chelma pisze co następuje: „W powiatach chełmskim i hrubieszowskim żniwa skończyły się wśród najpiękniejszej pogody, budząc w rolnikach nadzieję powetowania strat zeszłorocznych.

Śnieg na prowincji pokazała się tylko w kilku miejscowościach, a omlot wypadł najpomyślniej: kopa żyta daje 6 ówieri.

Niestety! nadzieje, jak dotąd, okazały się zwodniczymi, kupców bowiem jak nie ma tak nie ma.

Za korzec pszenicy płać 5 1/2, żyta 4 rs., a w okolicach Kowla i Maciowa za korzec żyta dają zaledwie 2 rs. 70 kop.

Słowem zastój zupełny!...

Brak deszczu od 5-ia tygodni ujemnie wpłynął na ziemniaki i ogrodnictwo.

Ceny owoców niezmiernie wysokie, gruszki bowiem, jabłka i śliwki nie obrodziły.”

— Ostatni bal.

W ubiegłą niedzielę odbyła się w Nałęczowie ostatnia w tegorocznym sezonie zabawa.

Bawiono się nader ochoczo, a kilkadziesiąt par tańczyło do samego rana!

— Zmiana właściciela.

Z Kijowa donoszą nam, iż dobra Masłówka w tereszeńskim, będące dotąd własnością p. Prozorowej, przeszły w ręce p. Gorczakowa.

Masłówka należała do piękniejszych majątków Podola.

— Zbrodnia.

Z pod Włodawki piszą do nas co następuje: „W nocy z dnia 27-go z. m. na soltysa wsi Telążna napadło 6-ciu zbirów.

Soltys powrócił z jarmarku z pieniędzmi za sprzedane woły i z sumą podatkową, złożoną przez właścicieli na jego ręce dla oddania wójtowi.

Złoczyńcy wiedzieli o tem, wdarli się więc do chaty i zamordowali jej gospodarza.

Żonę zaś soltysa bili i męczyli dopóty, aż wskazała miejsce, w którym owe pieniądze były schowane.

Na szczęście, córce soltysa udało się niepostrzeżenie wyjść z chaty i zbudzić sąsiadów, którzy zaraz na pomoc przybyli i dwóch łotrów schwytali.

Zbiegli, w liczbie 4-eh, teje nocy ukradli włocianinowi ze wsi Białotarek, o milę od Telążna odległej, konia z wozem i żytem, świeżo z jarmarku sprowadzonym.”

— 50,000 rs. za jeden papieros!

Sumę taką zapłacili za papieros mieszkańcy Żarnowca.

Ostatni bowiem pożar, powstały w tem mieście skutkiem nierozważnie rzucanego papierosa, zrzucił strat pogorzeliowych na 50,000 rs.

— Pożary.

Z Chelma donoszą nam, iż w końcu ubiegłego miesiąca we wsi Wierzbica gminy Olechowice, pożar zniszczył dom mieszkalny i browar.

Ostatni był ubezpieczony na sumę rs. 10,600

Przyczyna ognia niewiadoma

Z pod Płocka znów donoszą, iż we wsi Grochno, sąsiadującej ze spaloną Turzą, pożar zniszczył kilkanaście stodół ze zbożem tegorocznym.

Straty wielkie, ogień powstał z podpalenia.

Z Tykocina wreszcie odbieramy wiadomość, iż w nocy z dnia 2-go b. m. spalili się stodoła i śpielnia na folwarku Lipnikach, należącym do p. M.

Spłoneńca cała tegoroczna krescencja.

Brak straży w Tykocinie dotkliwie dał się uczuć przy gaszeniu ognia.

ZE ŚWIATA.

× **Feldm. por. Szmerling**, brat słynnego niegdyś austriackiego ministra, zmarł nagle w sobotę w Aussee, wskutek ataku apoplektycznego.

× **Kolej arulańska** (Arlbergbahn), zostanie uroczystie otwarta w d. 20-ym b. m.

× **Pojedynek dziennikarski.** W tych dniach odbył się w Trouville pojedynek na szpady pomiędzy dziennikarzem M. de Brünhoff (Guy de Saint-Mer) i markizem de Paly, który otrzymał głęboką ranę w pierś. Stan zdrowia rannego, groźny na razie, pozostawia obecnie nadzieję życia.

× **Śpiewacy z Café-concerts** w Paryżu prowadzą życie nie tylko wygodne, ale nawet bardzo zbytkowne. Ulubieniec np. publiczności, Paulus, używający popularności Rochefort'a, Wiktora Hugo, Lessepsa i Coquelina, ma swoją własną karetę i 40,000 rocznego dochodu. Nieoceniona werwa i wykintny komizm zapewniłyby mu niezawodnie świetne powodzenie na scenie każdego teatru. Libert, syn majstra rzeźnickiego, żyjący z ojcowskich dochodów i olbrzymiej przytem gaży, trzyma również konie, a kamerdyner towarzyszy mu codziennie do teatru. Nie mówiąc już o świetnej karierze głośnej Teresy, która obecnie używa spoczynku w Asnières aż do chwili otwarcia zimowego Alkazaru, wymienić należy gwiazdę drugiej wielkości, pannę Dufare, która za półgodzinny występ pobiera 200 franków. Wiele bardzo znanych dzisiaj artystek zaczęło od szansonetek swoją karierę sceniczną. Judic np. debiutowała początkowo w Eldorado, Offenbach wydobyl Zulmę Bouffar z jakiegoś „tingel-tanglu”, a słynna w swoim czasie śpiewaczka wielkiej opery Maria Sas, popisywała się początkowo w „Café du Géant” na przedmieściu du Temple, tj. w najmniej wykintnej dzielnicy Paryża...

× **Z Pallanza** nad Lago Maggiore, nadeszła wieść o zgonie senatora Giulio Carcano. Zmarły, 72-letni starzec, używał dobrego literackiego imienia i był może najwytrwalszym i najzdolniejszym propagatorem kierunku Manzoni, co przebiega się w jego opisach ludowego życia. Najlepszą z jego nowell sielskich jest „Angiola Maria”. Cenione też były w swoim czasie jego tłumaczenia dramatów szekspirowskich. Godnym zażnaczenia jest także „hymn lombardzki”, który utrwalił na zawsze nazwisko Carcana.

× **Ks. Marlborough** w tych dniach sprzedał rzadowy angielskiemu oprócz rafałowskiej Madonny, za którą wziął 70,000 f. st., ogromny obraz Van-Dycka „Karol I na koniu”, za cenę 17,500 f. sterlingów.

× „**Jak pan tworzy?**” W Londynie wyjść ma wkrótce dzieło p. n. „The methods of authors”, którego autor od wielu lat rozsyłał do najznakomitszych poetów i literatów całego świata szereg następujących pytań: „Czy pan piszesz w dzień, czy w nocy?” — „Czy pan piszesz odradu na czysto, czy przepisujesz?” — „Czy przy pisaniu potrzebujesz pan środków orzeźwiających, jak: wino, kawa lub tytu?” — „Czy tworzenie przychodzi panu łatwo, czy też z trudnością?” — „Czy piszesz pan kiedy, nie czując szczególnego popędu do pracy?” — „Ile godzin dziennie pan piszesz?” Większa część zapytanych miała odpowiedzieć na te pytania, pomiędzy którymi jednak brakowało głównego: „Co też pan sądzisz o takiej niedorzecznej indagacji?”

Na powodzian.

A. G. rs. 2, bezimiennie rs. 1, A. Altszyk z Kijowa rs. 1.

— Złożyli w redakcji *Kurjera warszawskiego* na kasę imienia Mianowskiego.

K. N. rs. 25.

Dla wdowy z ulicy Dzikiej.

E. M. rs. 5.

Na wpisy dla niezamożnych uczniów.

H. B. rs. 2, z cukierni Nowickiego od Z. rs. 9 kop. 60.

Dla najbiedniejszych.

Junkier K. L. kop. 50.

Na pogorzeliów Ciechanowa.

K. P. rs. 1.

Na kasy pożyczkowe dla rzemieślników.

K. T. za neutrzymanie porządku kop. 30.

— Dnia 12-go września, jako w drugą smutną rocznicę śmierci s. p. najdroższego ojca naszego F. B., składam rs. 10 na wpis dla niezamożnych studentów uniwersytetu. L. B.

— Znalazioną książkę pt. „Ustawy stemplowe”

za udowodnieniem odebrać można w naszym kan-
torze.

— Za portret hetmana Branickiego ofiaruje p.
S. Pr. rs. 20. Kto da więcej?

Nekrologja.

† S. p. Michał Sikorski, b. wojskowy, ostatnio oficielista
rządowy, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. sa-
kramentami, przeniósł się do wieczności dnia 8-go września
1884 r. o godzinie 5-iej po południu, przeżywszy lat 64. Pozostała
w nieutulonym żalu żona z sześciorgiem dzieci, siostra i
szwagier zapraszają uprzejmie rodzinę, przyjaciół i znajomych
na wyprowadzenie zwłok w dniu 12-ym września r. b. to jest
w piątek, o godzinie 4-iej po południu, z kościoła kate-
dralnego św. Jana, na cmentarz powązkowski odbyć się
mające. —1038—

† W dniu 11-ym września, jako w bolesną rocznicę śmierci
ś. p. Manusi Szulborskiej, o godzinie 9-iej rano w ko-
ściele powązkowskim, odbędzie się nabożeństwo, a następnie
poświęcenie pomnika, na które stroskani rodzice zapraszają
krotnych przyjaciół i znajomych. —2855—

† Dnia 12-go września r. b., to jest w piątek o godzinie
9 i pół rano, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele
powązkowskim, za spokój duszy ś. p. Olimpij z Demolin
Zukaszewicz, oraz poświęcenie grobu, na który to smutny
obrzęd osierocony mąż z trojgiem już dziś pozostałych dzie-
ci zaprasza krotnych, przyjaciół i znajomych. —2858—

† W dniu 12-ym września r. b., to jest w piątek, odbę-
dzie się żałobne nabożeństwo za spokój duszy ś. p. Pawła
Juljusza Szaniora, w kościele św. Aleksandra o godzinie
10-iej rano, na które w głębokim żalu pozostała rodzina zmar-
łego zaprasza krotnych, kolegów i życzliwych. —2868—

Z Cesarstwa.

Petersburg 8-go września. — *Birżewyja wiadomości*
podają wiadomość, że rada zarządzająca głównego
towarzystwa dróg żelaznych rosyjskich opracowała
ostatecznie odpowiedź na znane 40 punktów, zawie-
rających zarzuty, uczynione temu towarzystwu przez
rządową komisję rewizyjną. Objaśnienia te mają
być przedstawione zarówno ministerstwu komuni-
kacji, jak i pomienionej komisji rewizyjnej.

Petersburg 8-go września. — *Nowoje wremja* do-
nosi, że w ciągu miesiąca września trzy drogi żelaz-
ne mają przejść na własność skarbu. Układy
w tym przedmiocie ministerjum finansów już prowadzi.
W liczbie przechodzących w posiadanie skarbu jest
także jedna z najdłuższych linii w całym państwie
libawo-romeńska, mająca około 1200 wiorst długości,
która przyniosła w roku 1883 im po 9.5% dywiden-
dy od każdej akcji. Aby ułatwić skarbowi nabycie,
minister postanowił nie spłacać akcjonariuszów goto-
wizną, lecz wydawać im obligacje tejże samej drogi.
Z chwilą przejścia kolei pod zawiadywanie skarbu,
skład osobisty urzędników i oficyalistów będzie zna-
cznie zmniejszony. Projekt cały wniesiony będzie
do zatwierdzenia rady państwa na jednym z najbliż-
szych jej posiedzeń.

Petersburg 8-go września. — W *Echu* czytamy:
Artykuł 23 traktatu berlińskiego wymaga od
Turcji wprowadzenia reform w jej posiadłościach.
W tym celu nawet w roku 1880-ym ustanowiona by-
ła europejska komisja, mająca opracować podstawy
reform. Cóż mogło być naturalniejszego i prostszego
nad zwrócenie się do mieszkańców, aby oświadczyli
zdanie w przedmiocie swoich potrzeb i życzeń? Kom-
misja w samej rzeczy chętnie wysłuchiwała wszelkich
głosów miejscowych mieszkańców, Porta zaś no-
towała osoby, które wyrażały owe życzenia, a nale-
żały do najpopularniejszych i najbardziej wpływo-
wych osobistości w swoim kraju, i osadzała je w wię-
zieniach lub wysyłała do fortecz azjatyckich. Tak w
ciągu ostatnich trzech lub czterech lat działo się w
Macedonii, tak dzieje się jeszcze i dotychczas, a wszy-
stko odbywa się cicho i spokojnie, gdyż w głębi Ma-
cedonii nie ma reprezentantów Europy. Angielski
radykalny organ *Pall Mall Gazette*, zwracając na to
uwagę i przytoczywszy kilka przykładów tureckiego
okrucieństwa — jak np. wypędzenie chrześcijańskich
obywateli z 18-tu wiosek, radzi swojemu rządowi,
aby urządził wice-konsulaty w głębi kraju, o co,
nawiasem mówiąc, niejednokrotnie prosili sami kon-
sulowie angielscy w Skutari i w Salonice. Organ
bułgarskiej narodowej liberalnej prasy *Trnawska*
konstytucja, zastanawiając się nad położeniem Mace-
donji i nad tureckim walej gospodarstwem, przypo-
mina orzeczenie lorda Fitzmaurice, teraźniejszego po-
mocnika angielskiego ministra spraw zagranicznych,
że „żadne reformy nie są w Turcji możliwe, dopóki
turcy sami stosować je mają.” Trudno nie zgodzić
się na słuszność tej uwagi. Nie potrzeba wiele znać
tureckiej administracji tureckiego charakteru, aby się
przekonać, jak naiwnie jest wierzyć w zdolność tur-
ków do tworzenia żywotnych instytucji i prowadze-
nia ich. Turcja, a raczej świat turecki to martwy,
przeżyty członek Europy, spodziewać się więc po nim

czegokolwiek dobrego nie można. Ale jeżeli Turcja
nie jest zdolna do niczego prócz do okrucieństw i
gwałtów, prócz do wyzysku i ucisku, jeżeli byłoby
nierozsądnem pozostawiać w jej ręku losy ludności
chrześcijańskiej, to losy Macedonii można uregulo-
wać dwiema drogami: albo dozwolili, aby ludność
rządziła sobą samoistnie, albo też oddać Macedonię
pod opiekę, a przynajmniej pod nadzór obcego pań-
stwa. *Trnawska konstytucja*, bez względu na swoje
sympatie dla sprawy zjednoczenia całego narodu buł-
garskiego pod egidą księstwa, okazuje jednak w tym
razie znaczną dozę politycznego umiarkowania i prze-
mawia za utworzeniem dwóch angielskich konsulatów
wewnątrz Macedonii. Gazeta nie tai przed swoimi
czytelnikami, że środek ten ma paliatywny chara-
kter, ale jednocześnie wykazuje także dobrą jego
stronę. Istotnie, pierwszym rezultatem tego środka
będzie nadanie rozgłosu sprawom tureckim w Mace-
donji, a to jedno może odnieść swój skutek. Jeżeli
na stanowiska te będą mianowani ludzie dobrzy, to
osobisty ich wpływ może znacznie poprawić położe-
nie rajasów.”

Petersburg 8-go września. — *Journal de St-Peters-
bourg* wystąpił w tych dniach z artykułem polemicz-
nym, potępiającym p. Aksakowa za wyrażoną prze-
zeń niedawno w *Rusi* niechęć dla zachodu i wpły-
wu cywilizacji zachodniej na Rosję. Odpowiedź
francuskiego organu zwróciła na siebie uwagę *Nowo-
sti*, które komentując ową odpowiedź i wyraziwszy
uznanie dla poglądów tego pisma, mówią dalej: „Ar-
tykuł *Journal de St-Petersbourg* ma prócz tego i inne
jeszcze znaczenie, którego może czytelnicy nie dostrze-
gli. Niepodobna nie zwrócić uwagi na tę okoliczność,
że p. Aksakow już oddawna zaprasza nas „do powro-
tu do Moskwy”, a dotąd przecież nasz organ dyploma-
tyczny nie uznał za potrzebne wszczynać z nim
polemiki. Dlaczegoż do tego *Journal de St-Pet.* wy-
brał mianowicie chwilę obecną? Usiłując wyjaśnić
sobie to pytanie, nie możemy pominąć faktu, że poja-
wienie się artykułu francuskiego dziennika o zbliże-
niu się z Zachodem przypadło właśnie w chwili obe-
cnej. Jednocześnie ta nie może być uważana za
dzieło przypadku, jeżeli z jednej strony weźmiemy
pod uwagę, że organ dyplomatyczny, na mocy stano-
wiska, jakie zajmuje, obowiązany jest podporządko-
wywać treść swoich szpalt wydatniejszym faktom
politycznym, a z drugiej znowu — że zagranicą wytwor-
zyło się ogólne mniemanie, jakoby nasze sfery rzą-
dzące były skłonne do dawania ucha głosowi p.
Aksakowa. Oczywiście, francuski organ przez wy-
borny swój artykuł chciał przekonać zagranicznych
czytelników, że rosyjskie sfery rządzące nie podzie-
lają porывów p. Aksakowa.”

Moskwa 8-go września. — *Moskowskija wiadomo-
sti* zabraly głos w znanej sprawie ks. Morawieca i
piszą z tego powodu: „Niebezpieczeństwo nie leży
w czerwonych polskiej sprawy, siła nie tkwi w nich;
są to szeregowcy, stojący na nogi na rozkaz swojego
generała. Złe leży w generałach, w białych, w kon-
serwatystach polskiej sprawy, w magnatach, zachowu-
jących tradycje starej Polski, w ich intrygach i
w potwornym nadużywaniu symbolów i powagi ko-
ścioła chrześcijańskiego dla służenia rewolucyjnym
cełom. Zapomnieliśmy nauk 1863-go roku, a tajem-
ni przywódcy polskiej sprawy umieli z nich sko-
rzystać. Nie zasypiali oni w ciągu ubiegłych dwu-
dziestu lat. Sądzić, że pojednanie z polską klery-
kalno-białą partją, dogadzanie jej, nadanie praw i
władzy może przyczynić się do naszego uspokojenia,
byłoby grubym błędem. Byłoby to toż samo, co po-
większać przyczynę choroby w nadziei złagodzenia
jej symptomów. Żywioł religijny, użyty jako na-
rzedzie oszukaństwa i obłudy, jest gorszym od ate-
izmu; oszust z pozorami enotliwymi gorszy jest od
zwyczajnego łotra; konserwatyzm, posługujący się
dla swoich celów rewolucją, jest gorszy od rewolucji,
a patriotyzm nieistniejącego państwa jest gorszy od
zrodzonego przezeń nihilizmu. Nie bunt są niebez-
pieczne dla Rosji; niebezpiecznym jest zaślepienie co-
do jej pojednania z nieprzejednanym — z tym, co żyć
może tylko jej rozkładem.”

Z OSTATNIEJ POCZTY.

Berlin 8-go września. — *Reichsanzeiger* donosi:
Konsul cesarski w Kantonie donosi, że ujście rzeki
Kanton zostało przez władze chińskie dla parowców
zamknięte.

Hamburg 8-go września. — *Börsenhalle* donosi, że
wbite przez dra Nachfigala na złotem wybrzeżu
niemieckie słupy graniczne zostały w dniu 6-ym
sierpnia obalone, jeden przez urzędnika angielskiego
(?), drugi przez murzyną. Inny dziennik donosi, że
dr Buchner, który mianowany został prowizorycz-
nym gubernatorem w kraju kameruńskim, został
przez krajowców znieważony.

Bern 8-go września. — Rada związkowa zwróciła
uwagę rządów kantonalnych na wiczerzenia anarchi-

stów i wezwała je do przedsięwzięcia środków bez-
pieczeństwa.

Bruksella 8-go września. — Wzburzenie trwało przez
cały wieczór wczorajszy; nowych ekscesów wszali-
nie było. Aresztowano 185 osób; liczba rannych jest
bardzo znaczną. Dzienniki katolickie żądają, aby
policja wielkich miast oddaną została w ręce rządu.

Antwerpja 7-go września. — W okolicach dworca
przez cały wieczór dzisiejszy tłumy zbierały się, czy-
niąc groźne hałasy. Żandarmi uczynili użytek z bro-
ni. Jedna osoba raniona, cztery aresztowane. Tłumy
wydawały okrzyki przy nadejściu każdego pociągu,
wiozącego z Brukselli uczestników dzisiejszej mani-
festacji katolickiej.

Paryż 8-go września. — Jenerał Briere de l'Isle,
który objął dzisiaj komendę nad wojskiem francu-
skim, donosi, że w całym Tonkinie panuje spokój.
Bawiący w Paryżu minister marynarki nie otrzymał
chińskiego wypowiedzenia wojny. W razie, gdyby
takowe nadeszło, Grévy zwoła niezwłocznie izby.
Depesza z Hongkongu donosi, że flota Courbete wy-
płynęła na otwarte morze w kierunku południowym.
Twierdzą, że udał on się ku wyspie Hainan.

Rzym 8-go września. — P. Schloetzer powróci tutaj
w połowie bieżącego miesiąca.

Rzym 8-go września. — Dzienniki katolickie mają
ogłosić ważne pismo Ojca św. do areybiskupa Flo-
rencji, w którym potępi głoszone przez o. Curci za-
sady pojednania papieżstwa z Włochami.

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”

Bruksella 10-go września.

Na wczorajszym posiedzeniu senatu oznajmił mi-
nister spraw wewnętrznych, że gubernator Flandrii
i prokurator państwa otrzymali polecenie zarządze-
nia śledztwa w sprawie zaburzeń niedzielnych.

Paryż 10-go września.

Z powodu obecnego zachowania się Chin agituje
się projekt zwołania izb, celem formalnego wypowie-
dzenia Chinom wojny. Myśl zajęcia Formozy zo-
stała zaniechana. Courbet przygotowuje się do no-
wej ekspedycji, do której powszechnie przywiązują
wielką wagę.

Petersburg 10-go września.

Nowoje wremja donosi, że ze względu na krótko-
trwałość próby eksploatacji kolei przez rząd, mini-
ster finansów wystąpił do komitetu ministrów z wnio-
skem, ażeby na przyszłość poprzestawać tylko na
kupnie dróg, dających bezwarunkowe korzyści, dla
powiększenia zaś wpływu rządowego na towarzy-
stwa kolejowe zamieniać wydawane im awanse na do-
datkowe kapitały akcyjne i w ten sposób zapewnić
sobie głos decydujący na zebraniach ogólnych akcje-
narjuszów. Minister proponuje też wypróbować sy-
stem wydzierżawiania kolei towarzystwom poręcza-
jącym rządowi stały dochód i porządne utrzymanie
dróg; od towarzystw takich należałoby pobierać kau-
cje.

Cholera.

Ostatnia pocztą.

Rzym 8-go września. — Biuletyn choleryczny z d.
6 i 7-go września podaje następujące cyfry: w pro-
wincji Bergamo zmarło osób 17, w prowincji Cre-
monie 4, w prowincji Cuneo 16, w prowincji Genui
39, w prowincji Massa Carrara 10; w mieście Neapo-
lu dnia 6-go 231 osób zachorowało 67 zmarło, dnia
7-go 346 zachorowało, 113 zmarło; w prowincji Parme
8; w Rzymie jeden wypadek podejrzany u osoby,
która przybyła z Neapolu; w prowincji Reggio del
Emilia 3, w prowincji Turynie 2.

Madryt 7-go września. — W prowincji Alicante
zmarło na cholere sześć osób, w prowincji Lerida
cztery.

Telegramy

Paryż 10-go września.

W departamencie Wschodnich Pirenejów zmarło
onegdaj na cholere osób 15.

Rzym 10-go września.

Biuletyn z poniedziałku opiewa: „W całych Wło-
szach zachorowało na cholere osób 764, zmarło
347.”

Madryt 10-go września.

W prowincji Alicante zmarło w poniedziałek na
cholere osób 5.

GIEŁDA

dnia 10-go września 1884-go roku.

Przestraszono się nieco wczorajszą zniżką kursu rubli na wczorajszej giełdzie berlińskiej, która też dziś w szacowaniach porannych potwierdzoną została, opiewały one bowiem na 207 a nawet 206.75 m. za 100 rs. na dostawę końcomiesięczną.

Za weksle długoterminowe na Berlin żądano 48.50 o 5 kop. wyżej niż wczoraj i płacono również nieco wyżej 48.40 a później nawet 48.42 $\frac{1}{2}$. Krótkoterminowymi obracano po 48.32 $\frac{1}{2}$, później po 48.35 kupowano przy braku oddających po tej cenie. Żądania wyższe o 5 kop. wynosiło 48.40.

Na pomniejsze miasta niemieckie żadnych nie dokonywano obrotów.

Na Londyn za 1 f. szt. płacono wczoraj żądany kurs 9.82 — a ofiarowywano dobry papier po 9.63 $\frac{1}{2}$.

Na Paryż 39.30 żądano, 39.15 z początku i później coraz wyżej 39.17 $\frac{1}{2}$ a w końcu nawet 39.20 płacono.

Na Wiedeń o 5 kop. wyżej żądano 81.25. Dopełnione transakcje dosyć ciekawie się przedstawiają. Po 80.75 pierwsze transakcje jak opiewa ceduła były dokonane, jest to w istocie bardzo tanio. Później 80.85, 80.90, 81 a w końcu 81.05 płacono a nawet po tej cenie oddawać nie chcieli. Różnica to jest na przeciąg jednego zebrania giełdowego bardzo znaczna.

Papiery w niewielkim ruchu oprócz drobnych zleceń z kół przedgiełdowych.

Listy likwidacyjne po 87.80 za większe i 87.40 za mniejsze kupić można.

Pożyczka wschodnia po 93.70 ofiarowywana.

Listy zastawne ziemskie — 97.35, 97.30, 97.25 w serji I-ej, 96.50, 96.40, 96.35 w serji III-ej w żądaniu, kupiono A serji I-ej po 97.20 i 97.15, B tejże serji po 97.10 i 97.05, małe po 97. Serji III-ej partjami mieszanymi bez różnicy po 96.10 i 96.05 oddawano. Serji II-ej i IV-ej nie dotykano.

Listy miejskie 94, 92.50, 92.15 i 91.80. Serji III-ej płacono 91.85 i 91.90.

Łódzkie nawet nominalnie nie notowane.

Akcje w zastoju.

Godzina 12 $\frac{1}{2}$. Usposobienie dosyć mocne. Brak oddających po kursach końcowych, ruch żaden.

J. Wł.

TEATRA.

WIELKI. Dziś: „Carmen” (występ panny Hermannówny i pana Filippi-Mysziugi). Jutro: „Indje”. — LETNI (w ogrodzie Saskim). Dziś: „Mój kolega”. Jutro: „Gęsi i gąski”. — NOWY (przy ulicy Królewskiej). Dziś: „Książatko”. Jutro: „Dwaj złodzieje” (pierwszy raz), „Rocznica ślubu” (pierwszy raz) i „U ciotuni”.

— Dr med. **St. Kondratowicz** (Marszałkowska 49) powrócił do Warszawy. (2803)

— Dr **St. Stonimski** powrócił do Warszawy, Marszałkowska 51, róg Siennej 1, od 4—6. (2848)

Kurs giełdy warszawskiej.

Dnia 10-go września 1884 r.

W e k s l e:		Z konc. giełdy
		żąd. płać.
Berlin 100 mar. z krótk. ter.	48.40	—
Londyn 1 funt sterl. "	9.83 $\frac{1}{2}$	—
Paryż 100 franków "	39.30	—
Wiedeń 100 guld. "	81.25	—
Papiery publiczne:		
5% Listy z. nowe z r. 1869 d.	97.35	—
" m. "	7.25	—
Listy zast. m. Warsz. serji I	94. —	—
" " " " " III	92.50	—
" " " " " IV	92.15	—
" " " " " V	91.80	—
Listy zast. m. Łodzi serji I	—	—
4% Listy likwidacyjne duże	87.80	—
" małe	87.40	—
Bilety Banku Ces. ser. I, II i III	—	—
Kos. Poż. Premj. z roku 1864	—	—
I Pożyczka wschodnia rs. 100	93.70	—
II " " " " " " " "	93.70	—
III " " " " " " " "	93.70	—
Listy willeńskie długoter.		
Akcje i obligacje:		
Obligacje miasta Warszawy	—	—
Akcje dr. żel. warsz.-w. rs. 100	—	—
Akcje dr. żel. warsz.-b. rs. 100	—	—
Akcje dr. żel. warsz.-terespól.	—	—
Akcje dr. żel. fabryczno-łódzk.	—	—
Akcje Banku handl. w Warsz.	—	—
Akcje Banku dysk. w Warsz.	—	—
Akcje Banku handl. w Łodzi	—	—
Akcje warsz. Tow. ub. od ognia	—	—
Akcje warsz. Tow. fabr. cukru	—	—
Akcje Tow. fabr. cukru Józefów	—	—
Akcje Dobrzel. Tow. fabr. cukru	—	—
Akcje Tow. Lipop. Rau i Lew.	—	—
Akcje Tow. zakł. przedz. Zaw.	—	—

KANTOR WEKSLU

Goldstein i Tachauer,

Krakowskie-Przedmieście 67,
asekuruje ross. premjowe pożyczki od amortyzacji po **40 kop.**

Tabele krajowe i zagraniczne wszelkich losów i pożyczek do przejrzenia dla Sz. publ. bezpłatnie. (4)

— **Maison-Phénix, zakład form papierowych** na ulicy Niecałej, przeniesiony jest z pod nr. 6 pod nr 12 na tejże ulicy. (994)

— Dr med. **Alfred Sokolowski** powrócił do Warszawy (Chmielna 26). (1015)

— Dr **M. Hopfenblum**, ordynator kliniki terapeutycznej, przyjechał do Warszawy. **Karmelicka 2A.** (1014)

— Dr **K. Benni** przeniósł mieszkanie na Brakę nr 8 (róg alei Jerozolimskiej). Przyjmować zaczęnie chorych po powrocie z zagranicy dnia 1-go października od godziny 8-ej do 9-ej rano i od 1-ej do 3-ej po południu. (2795)

— Dr **Malcz**, Świętokrzyska nr 29, przyjmuje chorych od godziny 8 do 9-ej rano i od 4 do 6-ej po południu. (2836)

Józef Tarczyński, profesor Instytutu muzycznego, powrócił do Warszawy, Nowy-Swiat nr 4. (2837)

— **Włodzimierz Oberfeld**, art. muz. (pianista), powrócił do Warszawy. Elektoralna nr 18. (2845)

— **Aleksander Różycki**, prof. Instytutu muzycznego, powrócił do Warszawy, ul. Wspólna nr 7. (2852)

— **Tokurzewski** Stanisław, artysta muzyk, powrócił do Warszawy, Nowogrodzka nr 29. (2851)

Ewa Łapińska, właścicielka fabryki kwiatów przy ulicy Niecałej nr 7 (gdzie Lecznica). Po powrocie z zagranicy, zaopatrzyła magazyn w najświeższe modele. Ceny umiarkowane. (2856)

— **E. Rogozinska**, właścicielka magazynu bielizny przy ulicy Elektoralnej nr 43, powróciła z zagranicy. (1036)

ZARZĄD

drogi żelaznej nadwiślańskiej

odwołując ogłoszenie pomieszczone w numerach niniejszego pisma wydanych w dniu 26 i 27 sierpnia (7 i 8 września) r. b. o wstrzymaniu z dniem 29 sierpnia (10 września) r. b., kursowania pociągów miejscowo-osobowych pomiędzy stacjami Warszawą i Nowogrodzieńskiem i w odwrotnym kierunku, podaje do wiadomości, że pociągi te z wyżej wspomnianej daty nadal kursować będą bez żadnej zmiany. (1030)

Wartość kuponów:

Od Listów zast. nowych 5% kop. 108 $\frac{1}{2}$.
Od Listów z. m. Warsz. s. I i II k. 220 $\frac{1}{2}$ / ₁₈
Od Listów zast. m. Łodzi kop. 179 $\frac{1}{2}$.
Od Listów likwidacyjnych kop. 108 $\frac{1}{2}$.

Targi

NA PLACU WITKOWSKIEGO.

Dnia 10-go września 1884 r.

	Pud		Korzec	
	od	do	od	do
kopiejek				
Psz. 242—250 sm. i ord.	—	—	540	622
" " " " " " " "	—	—	645	660
" " " " " " " "	—	—	665	675
" " " " " " " "	—	—	675	690
Żyto wyborowe 232 funt. .	—	—	510	520
" " " " " " " "	—	—	495	500
Jęczmień 2 i 4 rzęd. 202 f.	—	—	—	—
Owies (nowy) . . . 141 f.	—	—	—	—
Gryka 202 f.	—	—	—	—
Rzepak letni	—	—	—	—
" zimowy 212 funt.	—	—	—	—
Rzepak rapos zim. 212 f.	—	—	—	—
Groch polny 262 funt. .	—	—	—	—
Ziemniaki	—	—	—	—
Masło świeże funt . . .	—	—	—	—
" solone pud	—	—	—	—
Siana pud	—	—	—	—
Słomy pud	—	—	—	—
Drzewo opał. twar. s. kub.	—	—	—	—
" " " " " " " "	—	—	—	—
" " " " " " " "	—	—	—	—

Cena okowity:
z dnia 10-go września 1884 roku.
Hurt. skład. garniec rs. 2 kop. 60
wiadro rs. 7 kop. 99 $\frac{1}{2}$

Drzewka owocowe,

(ceny niskie), w wielkim wyborze, wytwornych gatunków, w ładnych koronach: (jabłonie, grusze, śliwki, wiśniowe i t. p. drzewa), krzewy owocowe: (winorośle, maliny, porzeczki, agresty i t. p.), oraz drzewa i krzewy ozdobne, słowem wszelkie rośliny potrzebne do urządzania ogrodów owocowych i parków, posiada zakład ogrodniczy firmy Franciszka Wilmana w swoich szkółkach w Warszawie, Szczygłowicach i na Czystem. Sprzedaż odbywa się i obstarunki się przyjmują w ogrodzie przy ul. Wroniej 3A/1172 róg Prostej. Cenniki na żądanie bezpłatnie udzielam. 3007

Wilman.

OGŁOSZENIE.

W dniu 20 Września (2 Października) r. b. sprzedana zostanie przez licytację **Kopalnia Wapna z dwoma piecami, domem, zabudowaniami i gruntem** w m. **Sulejowie** położona, a do Feliksa Majewskiego należąca. Licytacja odbędzie się w sali posiedzeń Zjazdu Sędziów Pokoju w m. Piotrkowie i zaczęnie się od zniżonego szacunku, jako powtórna. Bliższych szczegółów udzieli **Adwokat przysięgły Hausbrandt w Piotrkowie** zamieszkały. 2195R

Do miejscowości posiadającej 4,000 mieszkańców, potrzebny jest

LEKARZ
ze stałą pensją. — Bliższe szczegóły: Nowo-Wielka 5, w fabryce pierników i wyrobów woskowych. 2974

— **Adwokat przysięgły Bauererc**, Królewska 14, róg Granicznej, powrócił do Warszawy. (1037)

Okulista dr Kępiński
powrócił do Warszawy, Włodzimierska 9. (2838)

Henryk Martin, dentysta, francuz.
Nowy-Swiat 57, przyjmuje od 9 do 6-ej. (1020)

Istniejąca od roku 1872

Pierwsza Lecznica

ulica Niecała nr 7.

Od godz. 9—10. **Dobroski Konrad**. Chor. wewnętrzne (spec. płuc, gardła i krtani). Codziennie (z wyj. poniedziałku i piątku).
9—10. **Filipowicz Kazimierz**. Choroby wewnętrzne. W poniedziałki, środy i piątki.
9—10. **Kobyliński Franciszek**. Choroby zębów. Zęby sztuczne po cenach przystępnych. Codziennie.
10—11. **Mayzel Wacław**. Asystent Uniw. Choroby wewnętrzne. Codziennie.
10 $\frac{1}{2}$ —11 $\frac{1}{2}$. **Belke Teofil**. Chor. weneryczne i skórne. Codz.
11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$. **Bauerer Adam**. Choroby nerwowe, leczenie elektrycznością. Codziennie (z wyjątkiem niedziel).
11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$. **Kosmowski Wiktoryn**. Chor. wewnętrzne, specjalnie wieku dziecięcego. Codziennie.
12 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{2}$. **Rucker Adolf**. Chor. weneryczne i skórne. Codz.
1—2. **Erlich Jan**. Chor. właściwe kobietom. Codziennie.
1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$. **Guranowski Ludwik**. Choroby uszu. Codz.
2—3. **Kramsztyk Zygmunt**. Chor. oczu. Wtorek, czwartek i sobota.
2 $\frac{1}{2}$ —3 $\frac{1}{2}$. **Perkowski Seweryn**. Choroby weneryczne i chirurgiczne (organów moczopłciowych). Codziennie.
3—4. **Krajewski Władysław**. Chor. chirurgiczne. Codziennie, z wyjątkiem świąt.
3 $\frac{1}{2}$ —4 $\frac{1}{2}$. **Brzeziński Jan**. Chor. wewnętrzne, spec. nerwowe. Leczenie elektrycznością. Poniedz., środy i piątki.
4—5. **Tomaszewicz Anna**. Choroby właściwe kobietom i choroby dzieci. Codziennie (z wyjątkiem niedziel i świąt).
Opłata za poradę kop. 40. Zupelnie niezamożni otrzymać mogą bilety bezpłatne od lekarzy lecznicy. —6—

— Zawiadamiam niniejszem, iż odtąd nie będę już używać firmy „Jacyna”, a natomiast firmować będę:

W. Dubrawska,
właścicielka **Mód i Konfekcji**
Niecała nr 8.
(984)

NOWE PAPIEROSY.

Souvenir Dubec très fort 100 szt. 1 rs.
Souvenir Dubec fort 100 szt. 1 rs.
Souvenir Dubec crém 100 szt. 1 rs.

poleca
Skład cygar hawańskich
pod firmą

M. KICZOROWSKI,

ulica Wierzbowa nr 3, vis-à-vis filarów teatralnych.

Wysyłka na prowincję skuteczną się śpiesznie i franco. (888)

Magazyn Ubiorów Męzkich
Karola Szlis,
Miodowa 6, obok składu aptecznego,
odznacza się zrecznym i wystudjowanym **Krojem** a obok starannego elegancjęgo wykończenia cenami zachęcająco przystępnymi. Gotowa robota również korzystnie do nabycia. — Na prowincję sposób brania miary wysyła. 2782

Dobra Łosia Wólka

w gub. i pow. Warszawskim położona, odległa od Warszawy o wiorst 25, po szosie Marymonckiej, mającej rozległości wólk 23, z ogrodem owocowym i warzywnym, propinacją i wiatrakami, czyniącemi dochodu stałego 700 rs. rocznie, są do sprzedania zaraz, bez pośrednictwa osób trzecich, w całości lub na wółki. Wiadomość na miejscu u dzierżawcy dóbr. Komunikacja oprócz szosy, parowym statkiem, lub kol. Nadwiślańską do st. Modlin.

Kupuje
Drogie kamienie, zegarki (złote), złoto i srebro od najmniejszej do największej ilości, do użytku i na stopienie. 2001R
HENRYK JUWILER (Jubiler),
59 Nowy-Swiat 59,
obok Świętokrzyskiej, w mieszkaniu nr 15.

Opuściła prasę broszura p. t.:
„Tomasz Konstanty ŚWIĄTECKI,”
 wynalazca niezawodnego lekarstwa na
 cholere i jego przeciwnicy, napisał **A.**
Dzwonkowski. Cena kop. 40, z przesył-
 ką pocztą pod opaską, k. 45.—Skład 16-
 wny w księgarni Gebethnera i Wolffa
 i w znaczniejszych księgarniach w Warsza-
 wie.—Broszura ta obejmuje między innymi: 1)
Dokładny opis części składowych tego le-
 karstwa; 2) **Sposób** wyrobienia takowego
 z oznaczeniem długości czasu, który na to po-
 święcić należy, żeby nie doznać zawodu; 3) **Au-**
tentyczne świadectwa poświadczające
przez miejscowe władze, przekonujące
 o skuteczności, wynalezionego przez p.
 Świąteckiego środka. 2973

Nakładem Księgarni
C. F. Piotrowskiego i Spółki
 w POZNANIU,
 opuściła prasę dzieło p. t.:

Opowiadania i Studja
Historyczne
Kazimierza Jarochońskiego,

Serja nowa.—8-ka, stron 414.
 ZAWIERA:
 Wyprawa i odsiecz wiedeńska. — Wypra-
 wa wiedeńska ze stanowiska interesu polity-
 cznego Polski. — Rada senatu Wyszogrodzka
 i zabiegi polityczno-dyplomatyczne po zajęciu
 Warszawy, w miesiącu Wrześniu 1704 r. —
 Wielkopolskie Leszno w roku 1707. — Poli-
 tyka saska i austriacka po traktacie Attran-
 szadzkie. — Bitwa wschowska dnia 13 Lu-
 tego 1706 r. — Stanisław Leszczyński po Pół-
 tawie. — Stosunek Brandenburgii do kościoła
 katolickiego w ziemiach polskich, od roku
 1640 do 1740. — Kamieniec i Poznań po Augu-
 stowskiej restauracji. — Potyczka Kargowska
 i kapitan Więckowski. 2171r

Cena 3 rs.
 Do nabycia we wszystkich znaczniejszych
 księgarniach w Warszawie i na prowincji.

„4711”
 jest znakiem powszechnie lubianej
Wody Kolońskiej i
Perfum Kolońskich.
 Dostać można we wszystkich znaczniej-
 szych Perfumerjach w Warszawie. 1728R

Ważne na czasie.
 Osoby potrzebujące dobrej gliny i do-
 brogo piasku białego, mogą otrzymać
 takowe darmo w Alei Jerozolimskiej, gdzie
 odbywają się roboty kanalizacyjne p. De-
 warsa. 2871

Maszyny i narzędzia
rolnicze,
 po b. Składzie A. Muszyńskiego,
 z powodu śmierci właściciela, **bardzo**
tanie razem lub częściowo
do sprzedania.—Ulica Pię-
 kna Nr 8. 1876R

Nadszedł świeży transport
POMADY
 do czyszczenia metali,
Adalberta Vogta & Comp.
 w BERLINIE,
 odszczególnionej na tegorocznej wystawie
 w Londynie złotym medalem za doskonały
 wyrób.
 Główny i wyłączny skład u
S. GLIŃSKIEGO,
 Nowy-Swiat № 67
 (w b. pałacu hr. Zamojskich). 2144

TECHNIK
 potrzebny jest zaraz do **fabryki maszyn,**
 przy ulicy Walewów № 4 2968

Są do wynajęcia od 1-go Paździer-
 nika r. b.

Składy na cukier
 itp. towary, w Alejach Jerozolimskich
 № 45, naprzeciw kolei. Wiadomość w kan-
 torze, Mazowiecka № 9. 2170R

Do sprzedania

Faetony
 nowe i używane, **WOLANTY i BRYCZ-**
KI na jednego i na parę koni.—Ulica Wiel-
 ka № 11. 2964

3. Włodzimierska 3.

WĘGLE KAMIENNE
 w najlepszych gatunkach szląskich i krajo-
 wych kopalń.
 Odstawa natychmiastowa i pod każdym
 względem, akurata. Biorącym **wagonami**
 ceny kopalniane z doliczeniem kosztów od-
 stawy; oraz 2907

Drzewo opałowe i Węgiel drzewny.
Główna Reprezentacja i Kantor
Włodzimierska Nr 3.

100
 Kapeluszy żałobnych
 z woalami, od rs. 4 do 14.
30
 Sukien żałobnych,
 od rs. 14 do 40.
 Pośmiertne Suknie,
 Kapy i Czepki, od skro-
 mnych do najbogatszych,
 poleca żałobny Magazyn
Fijałkowskich,
18 Senatorska 18,
 wprost kościoła w podwórzu na dole.

Zawiadomienie.
 Plenipotencja do zarządu domu № 42a/5190
 w Warszawie, p. Waleremu Kryckiemu przed
 Rejentem Szymonem Landau dnia 3 Paździer-
 nika 1883 r. № 1441 udzielona, w całej roz-
 ciągnięciu odwołuje się, toby zawierał umowy
 lub wnosil na ręce p. Kryckiego należności,
 na straty narażony zostanie.
Ig. Marcinkowski,
 ze wsi Wola Suchożebrska, powiat i guber-
 nja Siedlecka. 2979

Zaraz do sprzedania w Siedlecach

DOM,
 składający się z 4-ch pokoi, kuch-
 ni, schowanku, z facyją, mieszczą-
 cą kuchnię. — Przy domie znajdują się zabu-
 dowania, ogród owocowy, oraz winnica. Dom
 mieści się za miastem, przy stacji kolei Te-
 respolskiej.—Cena sprzedaży 4 tysiące rubli.
 Wiad. u p. Marji Link na miejscu. 2967

**Skład wód mineralnych natural-
 nych, przy Aptece pod firmą**
D. T. Heinrich
 istniejący, zaopatrzony został w wody
Vichy, tegorocznego czerpania ze źró-
 deł: **Grande Grille, Hopital, Celes-**
lins, Hautrives, Mesdames, Cho-
mel. — Woda **Vichy** używana jest w
 cierpieniach organów trawienia, w cho-
 robach wątroby, przy kamieniach żółcio-
 wych, w chorobach śledziony, w choro-
 bie cukrowej, przy wydzielinie piasku
 i białka, w cierpieniach pęcherza, pe-
 dagrze, reumatyzmie, oraz w cierpie-
 niach nerwowych na podstawie arte-
 tycznej rozwijających się. 736R

Lokale z meblami
 w willi Józefin, przy parku Cesarskim, za
 Belwederską rogatką, suche, ciepłe, po sześć
 i po trzy pokoje z kuchniami angielskimi,
 z zapewnieniem komunikacji do tramwaju;
 dla miłujących spokój, **za az** są do wynaje-
 cia.—Wiadomość na miejscu lub Hoża № 2,
 u gospodarza, u którego jest 2971
**300 sztuk desek topolo-
 wych, pół calówek, su-
 chych do sprzedania.**

Wiadomość
 dla pp. Propinatorów
 Do sprzedania zaraz z wolnej ręki bez pośred-
 nictwa osób trzecich, **Propinacja** przy
 szosie we wsi Czosnowie położona, z osadą
 5-morgową i pastewnikiem nadwiślańskim, o-
 dległa o wiorst 25 od Warszawy, po szosie
 Marymonekiej. Wiadomość u szwajcara Ho-
 telu Polskiego 2998

Tanie, piękne i wypróbowanej dobroci.
 Do podłóg i posadzek:
Farby olejne i Lakiery.
ZAPRAWA TERPENTYNOWO-WOSKOWA,
MASSY WOSKOWE w 5-ciu kolorach.
GLANS I BRAZ
 do bucików damskich i dzieciennych, polecają
W. KARPIŃSKI i W. LEPPERT,
33. ELEKTORALNA 33. 2004r

MAGAZYN SUKIEN,
OKRYĆ DAMSKICH
i
PARYZKICH
NOWOŚCI.
 Na każdą porę
 roku zaopatrzony
 w towary najlepszego
 gustu i modele paryzkie
 najświeższej mody. — Zu-
 pełne wyprawy i wszelkie
 zamówienia uskuteczniają się
 szybko, sumiennie i po możliwie
 najniższych cenach. — **Próby**
materiałów i cenniki su-
kien, okryć, gorsetów,
wstążek, koronek, wachla-
rzy, futer i t.p., przesyłają się na
 każde zapotrzebowanie (franco).
Dla stałej klienteli dy-
rekcja magazynu załatwia bez-
interesownie wszelkie sprawun-
ki w Warszawie i Paryżu.
 2124 R

Obicia Papierowe.
 krajowe, francuskie i angielskie w najświeższych deseniach i gu-
 ściu. **ROLETY** do okien, drelichowe, płócienne, drewniane i ko-
 lorowe. **CERATY, GZYMSY, CHODNIKI i WYCIERACZ-**
KI kokosowe, w wielkim wyborze poleca
W. Muszewski,
 dawniej **J. RÓŻAŃSKI.** 2075r
Długa Nr 30, wprost hotelu Polskiego.

Guttman Dobry
KRAWIEC MĘZKI
 ma honor niniejszem zawiadomić Szan. Publiczność, że przy ulicy **PRZEJAZD**
 № 9, gdzie **Kąpiele** pod „**Rusałką**,” założył
MAGAZYN UBIORÓW MĘZKICH
 zaopatrzony w najświeższe materiały zagraniczne i krajowe. — Obstalunki, przyjmuję
 tak ze swoich, jakoteż i z przyniesionych materiałów, które podług najlepszych faso-
 nów wykonywać zarządza.—**CENY PRZYSTĘPNE.** 2179R

Z powodu nagłego wyjazdu natychmiast do sprzedania 2196R

różne MEBLE,
naczynia kuchenne, pościel itp., ulica
Wronia, róg Pańskiej № 2F, m. 6.

BIELIZNA

najtaniej, bo w mieszkaniu sprzedaje wszelką bieliznę damską, męską i dziecięcą, koszule męskie z madapolamu, gorsy webowe, po rs. 1 k. 60, płócienne w rozmaitym gatunku, kaftany damskie, po k. 90. Senatorska 18, mieszkania 20, na parterze.

Specjalna fabryka bielizny 3025
TEOFILI FUKS.

Dla Myśliwych.

Do sprzedania piękny wyżeł pół krwi angielskiej i polskiej. Wiadomość u zawiadowcy stacji Otwock, dr. żel. Nadwiślańskiej. 3022

Nieruchomość Nr 640,

przy ulicy Trębackiej, sprzedana zostanie 25 Września (7 Października) r. b., o godz. 10 w Wydziale IV tutejszego Warszawsk. Sądu Okręg. Przeszłość 1. □ 3136. Dochód brutto 6300 rs. przeszło. Licytacja od 42352 rs. Część tczanku przypadająca sukcesorom, do ukończenia działów, może pozostać przy nowo-nabywcy. Wiadomości obszerniejsze u administratora posesji, lub w kancelarii podpisanego adwokata Długa 21. 3008 **Kazimierz Szepecht**, adv. p.

Nagrody rs. 15.

Suczka malutka, czarna, z obciętemi uszami i ogonkiem, mająca nad oczami żółte plamki i piersi żółte, wczoraj po południu skradzioną została z dziedzińca domu № 41 przy ulicy Nowożytniej. Nieprawy posiadacz narazi się na surową odpowiedzialność sądową, kto zaś da znać gdzie się ta suczka znajduje, lub ją pod powyższy numer odniesie, otrzyma zaraz wyżej wymienioną nagrodę. 3010

Nagrody rs. 15.

W Niedzielę między godziną 2-gą przy ulicy Chłodnej, zgubiono **pugilares** z pieniędzmi, rs. 78 różną monetą i rozmaitemi kwiatami. Łaskawy znalazca raczy oddać na ulicy Chłodnej pod № 38, do stolarza, za powyższą nagrodę. 3004

Majątek Ziemi

włók 50, w bliskości Warszawy, w bardzo pięknym położeniu, w wysokiej kulturze, ziemia przeważnie pszenna, obfitość łąk, w dogodnych warunkach do sprzedania za gotówkę, lub zamiany na dom w Warszawie. Wiadomość ul. Marszałkowska № 47, w cukierni p. Pagowskiego. 3013

Do wynajęcia w Alei Jerozolimskiej № 9 i róg ulicy Kruczej 2995

LOKAL

na pierwszym piętrze,

składający się z 7 pokoi, z balkonem, przedpokojem, kuchnią i z wszelkimi wygodami, świeżo odnowiony i takż sam lokal na parterze. Wiadomość na miejscu u rządy domu.

FORTEPIAN

machonowy, jest do sprzedania z powodu wyjazdu, za bardzo niską cenę, przy ulicy Świętokrzyskiej w domu № 11, mieszk. 7. Obejrzeć można codziennie do godziny 10 rano i od 3 do 5 po południu. 3017

W dniu 25 Września (7 Października) 1884 roku, o godzinie 10 rano, w Wydziale IV Warszawskiego Sądu Okręgowego, sprzedana będzie przez publiczną licytację w drodze działów 2193R

Nieruchomość Nr 640 5 nowy

przy ulicy Trębackiej położona, obejmująca przestrzeń 3136 łokci kwadratowych. Nieruchomość ta przynosi rocznego dochodu przeszło 6,000 rs., zawiera w sobie 24 mieszkań, z których 6 sklepów frontowych. Hypoteka nieruchomości obciążona jest obecnie około 30,000 rs. — Licytacja zacznie się od summy 42,352 rs. Bliższą wiadomość o warunkach sprzedaży powzięć można u Komisarza Sądowego p. **Aleksandra Gawryłowa** (Świętojerska № 12) i u Adwokata przysięgłego p. **Alfonsa Preiss** (Świętojerska № 8).

Magazyn Mebli nowych i używanych

R. Wł. Perle,

przy rogu ulicy Marszałkowskiej i Alei Jerozolimskiej pod № 23b, (5019), wprost cukierni p. Zawistowskiego, poleca się wszelkim doborom **Mebli gotowych nowych** własnej fabryki, oraz używanych. 3012

Staniki trykotowe damskie

„JERSEY“

gładkie, szamerowane, elegancie w wielkim wyborze poleca

Skład Bielizny i Pończoch
J. NATANBLUTA,
22. SENATORSKA 22.

Syndyk Tymczasowy masy upadłości

M. S. Lichtenbauma,

podaje do publ. wiadomości, iż na zasadzie upoważnienia Sędziego Komisarza 5 (17) Września r. b., o godzinie 3 i pół po południu, w mieszkaniu upadłego, przy ulicy Franciszkańskiej № 18, sprzedawać będzie przez publiczną licytację meble i inną ruchomość, w temże mieszkaniu znajdującą się.
Warszawa dnia 28 Sierpnia (9 Września) 1884 r. 2194R **M. Bedlicki**, adwokat przysięgły.

Wanda Krośnicka

właścicielka dóbr Podkrajewo, Proszkovo, Wiśniowo i Rochni, z powiatu Mławskiego, dowiedziawszy się, iż znajdują się

w obiegu jej weksle

po rs. 1000, ostrzega niniejszem aby nikt tych weksli nie nabywał, gdyż takowe przez nią wystawione nie były. 3019

Otrzymało w komis 3020

Sery Litewskie

WYBORNE.

Sprzedż na sztuki (po 4—5 funtów), funt po kop. 35.—PP. handlującym bioregym pudami, odstępuje się stosowny rabat. Mokotowska № 13, mieszk. 7, codziennie od 11 rano do 1 po południu i od g. 4 do 5 po południu.

Wspólnik

potrzebny jest do sklepu dobrze procentującego, z kapitałem 2,000 rs., kobieta lub mężczyzna, chrześcijanie. Wiadomość Nowy-Świat № 12, mieszk. 10. 3021

Nagrody rs. 10.

W Niedzielę d. 7 b. m., wieczorem, na Powązkach, zgubiony został **zegarek damski** srebrny, Tissota. Łaskawy znalazca zwróci takowy na Elektoralną № 33, mieszk. 2. 3003

Kareta potrójna

zdatna do drogi, z walizkami, używana lecz w dobrym stanie, żądana jest do kupienia. Adresy proszę składać u stróża na ulicy Ceglanej № 1, dla Piotrowskiego. 3005

Ktoby z pp. Kupeów na prowincji handlujących zapalkami zechciał przyjąć na 2135

Skład Główny Zapalki Słupkowe „ORION“

zechce się zgłosić do Kantoru **Z. Sucho-wiecki**, Królewska № 19, Warszawa.

MAGAZYN MEBLI

wielki wybór wykintnych i skromnych świeżych fasonów. — Kupno i wynajem mało używanych. 74

Załęski i S-ka,
Marszałkowska № 63.

Dokładność i wykończenia firma gwarantuje. — (Ceny niskie ale stałe).

PIECE KAFLOWE

po niskich cenach

zwyczajne, porcelanowe, majolikowe, kominki bogato ozdobne, wszelkich stylów i we wszelkich możliwych kolorach, także **piece przenośne**, piękne i praktyczne, kuchnie angielskie najlepszych konstrukcyj, wanny białe i kolorowe, posadzki terrakotowe itp., dostarcza **FABRYKA WYROBÓW CERAMICZNYCH K. Czerny**, w WARSZAWIE,

SKŁAD: Królewska Nr 23. 3023

PRAWDZIWE FOTOGRAFJE NA PORCELANIE,

w ogniu wypalane, przepysznej roboty, dostarcza w różnych wielkościach, podług nadesłanego, choćby najmniejszego wzoru, **SKŁAD FABRYKI WYROBÓW CERAMICZNYCH K. CZERNY**.

w Warszawie, ul. Królewska Nr 23. 3024

Wdowy M. A. POPOWA

WYŻSZE GATUNKI:

Wódka stołowa, kop. 55.—65.—75.
Wódki gorzkie, kop. 55.—75.—1 rs.
Nalewki, kop. 55.—70.—85.—1 rs.
Kijowskie Nalewki, po 1 rs.
Likiery, rs. 1.—1,50 i do 3 rs.
Rum i Cognac, kop. 75.—1 rs.
Naczynie przyjmujemy napowrót, po 5 k. but.

TOWARY CUKIERNICZE

Anastazji Eremiejewej i Synów,

Cukierki zawijane pud od 10.40—34 rs.
Cukierki nie zawijane „ od 10.60—23 rs.
Frukta w cukrze, „ 24 rs.
Marmolady.
Pastila.
Paty, 26 rs.
Konfitury z fruktów i jagód, po 1 rs. st.
Syropy „ po 40 k. st.
Cukierki w pudełkach od 12 do 16 rs.
Biskwity, od 6 do 10 rs.
Pierniki, od 10 do 12 rs.
Kowryżki, od 6 do 10 rs.

MAKA

z Młyna Parowego Walcowego

Manniana wyż. gat. 2 rs. 80 k.
Krupczatka 2 rs. 40 k. i 2 rs. 60 k.
I gatunek 1 rs. 90 k. i 2 rs. 10 k.
II gatunek 1 rs. 30 k. i 1 rs. 50 k.
Manniane krupki, 3 rs.

Mąka odważana po 5 f., 10 f., 20 f., 1 pud, 2 pudy 20 f., 5 pudów.

Świece stearynowe newskie

1 f. 29 k., do 10 p. 11 rs. 40 k., do 50 pud. 11 rs. 35 kop. 100 pud. 11 rs. 30 k. 300 pud. 11 rs. 25 k., 500 pud. 11 rs. 20 k.

Karty do gry Fabryki Rządowej.

Handlującym rabat 8%.

Wyborowe gatunki Herbaty

NOWEGO ZBIORU,

Czarna rs. 1.20, 1.40, 1.60, 1.80, 2, 2.20, 2.50
Kwiatowa rs. 3, 4, 5.
Żółta, zielona rs. 4, 5 i 8.

W SKRZYNIACH:

Kantońska, od 1 rs. do 1 rs. 80 k. za funt.
Kiachtyńska od 110 rs. do 180 rs., wagi bliz. 100 f. za skrzynię.

KAWA

bezpośrednio sprowadzana:

Plaska: 12 rs. 50 kop., 13.25, 14.75, 15.25, 16.50 i 18.00 pud.

Okrągła: 19 rs. 50 k. i 21.50 k. za pud.
Cenniki wysyłamy i wydajemy na żądanie.

Składy herbaty, cukru, kawy, świec maki:

1) Nowy-Świat № 31.—2) Róg Tomackiego i Rymarskiej № 11.—3) Elektoralna № 10.—4) Marszałkowska № 44.—5) Długa № 11.—6) Praga № 7.

Bazyli Perłow i Synowie,

2150R Warszawa, Nalewki № 10.

Kasa ogniotrwała

do sprzedania. Podwal № 3, stróż Piotr wskaże. 3006

Potrzebna uzdolniona 3006

Panna do kwiatów,

na wyjazd. Saski Hotel № 23, od g. 8 do 10. 3011

8 Pokojów

przedpokój, kuchnia, z wodociągiem, 2 piwnice i oddzielna góra do wynajęcia od 1 Października r. b., w domu № 45, przy ulicy Marszałkowskiej, na II piętrze, za rs. 1,200 rocznie.

Nowo-Wileca № 17B 5034 za gimnazjum żeńskim, każdego czasu, od frontu, na 1-m piętrze, do wynajęcia 2855

z balkonem, przedpokojem, kuchnią, alkową, zlew, woda, o 3 wejściach, rocznie za rs. 460 Wiadomość na miejscu u właściciela domu.

Własnego wyrobu:

Dyma i Nankin pasowy na pościel.
Dreliszek biały i kolorowy na kałesony.
Barchan biały i kolorowy i wiele in. tow. oraz **Kołdry gotowe**, od rs. 5 kop. 50.
Tybetowe, od rs. 7 kop. 50.
Przyjmują się **Kołdry do szycia**.
Wata z własnej fabryki i najlepszy Puch edredonowy na futy i arkusze. 3018 **Podwal № 7.—R. KOECHER.**

W domu № 7 przy ulicy Wareckiej, w mieszkaniu № 46, są do sprzedania z powodu wyjazdu różne

Meble

oraz jest do wynajęcia od 1-go Października r. b. **MIESZKANIE**, składające się z 2-ch pokoi, przedpokoju i kuchni, za bardzo niskie ceny. — Służący w miejscu szczegóły objaśnia codziennie od rana do 3 po południu. 3016

Z kapitałem rs. 6,500

można nabyć folwark, włók 3 przeszło ziemi, z kawałkami lasu, dobrą łąką, domem mieszkalnym nowym, wygodnym, z ogrodem, nad rzeką Dziadówką położonym, z inwentarzem żywym i martwym, zabudowania gospodarskie w dobrym stanie. — Odległość od stacji kolei Nadwiślańskiej, Mława wiorst 21. Bliższa wiadomość u Wasniewskiego Adwokata przysięgłego w Płocku. 3014

Suka Wyżlica.

W dniu 8 Września wybiegła z domu przy ulicy **Wolskiej** № 15 suka, stara, kulawa, biała z żółtymi łaty, kto takową odprowadzi, otrzyma **nagrody** rs. 5. 2198R

Nowa

„Fabryka Gilz“

z bibułek prawdziwej francuskiej „Abadie“, podług wszelkich wymagań i i po cenach najumiarkowańszych. Ulica Miodowa № 3, dom W. Grabowskiego. Składy główne w handlach: p. Nowina, w pasażu domu B. Rezlera i u p. S. Eker-kunsta, Marszałkowska № 34. 3015

DO PRANIA i Farbowania

przyjmuje wszelkie materiały i ubrania damskie i męskie, zarezając za dobroć, trwałość i terminowe wykończenie. Wspólna № 7, wejście na prawo—parter. 2863

43R

MAGASIN FRANÇAIS

przy rogu Krakowskiego-Przedmieścia i ulicy Trębackiej, w domu dawniej „Starej Poczty”,
zawiadamia Szanowną Publiczność, iż po otwarciu takowego, zaopatrzony został w znaczne zapasy **gotowych ubiorów mę-
skich i dzieciennych**, wykonanych z najlepszych materiałów krajowych i zagranicznych, podług najnowszych fasonów.
Na każdej sztuce znajduje się cena.

Spodnie zimowe od rs. 6.

Garnitury „ „ „ 19.

Paletoty „ „ „ 19.

Ubiorki i Paltociki dzieciinne od rs. 7 do 15.

Wielki wybór materiałów krajowych i zagranicznych na obstalunki podług miary.

Filje: w Kijowie, Charkowie i Rostowie nad Donem.

2148R

MAGAZYN JUBILERSKI **M. MANKIELEWICZA**, W GMACHU TEATRU POD FILARAMI, POLECA: PIĘKNY WYBÓR BRANSOLET I BROSEK
ZŁOTYCH, & LA CASTELLANI; BRANSOLET ZŁOTYCH PANCEROWYCH; BRANSOLET I BROSEK ZŁOTYCH Z BRYLANTAMI, RUBINAMI I SZA-
FIRAMI; WIELKI WYBÓR PIERSCIONKÓW I KOLCZYKÓW Z BRYLANTAMI I KOLOROWEMI DROGIEMI KAMIENIAMI; BIŻUTERJĘ BRYLANTOWĄ
Z PERŁAMI; BIŻUTERJĘ SREBRNĄ; **NAJPIĘKNIEJSZE SZPILKI DO KRAWATÓW**, ORAZ NAJWIĘKSZY WYBÓR PORT-CYGAR I PAPIERO-
ŚNIC SREBRNYCH.—**CENY UMIARKOWANE.**

2168R

Oryginalne maszyny do szycia.

najstarszej i największej w świecie Fabryki Maszyn do szycia

THE SINGER MANUFACTURING COMPANY

są niezrównane co do ich dobroci, zdolności wykonania
i trwałości, a w skutek tych zalet są najbardziej wzięte.
Sprzedają się na rozpłatę tygodniową po

Rs. 1,

ażby tym sposobem uprzystępnąć osobom mniej zamożnym nabywanie jednej
z najlepszych maszyn do szycia.

NOWOŚĆ!

Postument pedałowaty opatrzone kółkami, przy którym
koła rozpędowe i pedały obracają się na sztyftach stało-
wych.—Przez wprowadzenie tego znakomitego ulepsze-
nia, maszyny Singera stały się szybciej i lżej idącemi
osoby, a nawet przez dzieci. Rzeczono maszyny mogą być urządzone także do prowadzenia ręcznego, tak
że na tych maszynach szyc można wedle życzenia sposobem nożnym lub ręcznym.

Wszystkie zaś inne maszyny do szycia, pod nazwą Singera sprzedawane, są podrabiane.

G. NEIDLINGER w Warszawie,

WIERZBOWA Nr. 4, DŁUGA róg Miodowej i Twarda Nr 12.

Skład Komisowy
Rolniczo-Gospodarskich

MASZYN,

S. B. PRÜWERA,

w Krakowie, Mały-Rynek nr 4,
poleca wszelkie Maszyny Rolnicze, jako to:

Młocarnie ręczne, kieratowe i Sieczkarnie, najnowszej kon-
strukcji, z fabryki „Constanż,” oraz wybór wszelkich Pługów
Sacka, Rajol stalowych i innych, Tryery i różne Młynki do
czyszczenia zboża, Siewniki, Grabiarki Tiger i t. d., po ce-
nach najumiarkowańszych.

Na prowincje według zlecenia mogą odstawić na miejsce.

Fabryka i Magazyn Obuwia Damskiego STANISŁAWA BLECHSCHMIDT

W WARSZAWIE,

egzystuje od lat kilkunastu,—nagrodzona złotemi medalami w Frank-
furcie w 1881 r. i w Moskwie 1882 r.

zawiadamia, iż **FILJA MAGAZYNU** przeniesioną została z ulicy Czystej
Nr 2, do nowo-wybudowanego domu przy ulicy Krakowskiej-P przedmie-
ście róg Trębackiej Nr 1 (wprost Skweru) i zaopatrzona została
w wielki wybór gotowego obuwia damskiego i dzieciennego, odznacza-
jącego się gustem i trwałością.

2152 R

CENY PRZYSTĘPNE.

Administracja Żeglugi Parowej na rzece Wiśle,

zawiadamia, że z przyczyn od niej niezależnych, statek parowy, n'e wyjdzie z Warszawy do Płocka, jutro, t. j. we Czwartek dnia 11 b. m., z Płocka zaś do Warszawy nie wyjdzie w Piątek d. 12 b. m.

2201R

SPECJALNA FABRYKA KASS ŻELAZNYCH OGNIOTRWAŁYCH

z najlepszymi sztucznymi zamkami

ROBERTA BOHTE,

W WARSZAWIE

Nowy-Swiat dom własny Nr. 38

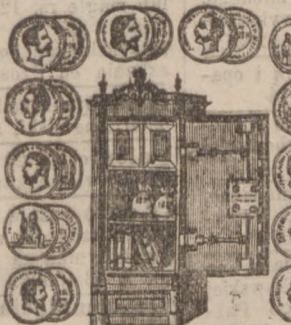
NAGRODY I MEDALE

otrzymane na

Wystawach

w Europie i Ameryce.

Wiedeń	1873
Paryż	1867
Filadelfia	1876
London	1862
Petersburg	1870
Moskwa	1865, 1872
Warszawa	1842, 1846
	1858, 1867, 1870, 1875

Kasy moje konstruowane są z najlepszego materiału i zastosowaniem najnowszych wynalazków. Wybór wielki, ceny umiarkowane. Cenniki ilustrowane z rozmiarami i wagą wysyłają się na żądanie gratis. 410

Nauka i wychowanie.

Nauczyciel francuskiego języka udziela lekcje metodą teoretyczną - konwersacyjną (z przekładem: ruskim, polskim lub niemieckim), oraz przysposabia młodzież do egzaminów. J. Tisserant. Śliska 10. 13299

Młoda osoba przybyła dla uczeszczenia do Instytutu Muzycznego lub w innym celu znajduje ulokowanie, fortepian, wszelkie wygody, oraz sumienną opiekę. Tamka 13, m. 4.

Dwie francuzki: jedna muzykalna, a druga znająca wybornie język angielski i włoski, mogąca przyjąć kilka godzin konwersacji. Wiadomość: ulica Nowogrodzka 25, m. 33, pomiędzy 12-tą i 3-ą. 2059

Nauczycielka muzyki z dyplomem, udziela lekcji u siebie i na miejscu, przygotowuje do instytutu z wykładem zasad muzyki. — Tamże jest pomieszczenie dla panienki uczeszczonej do instytutu. Wspólna 28, mieszkania 12. 13050

Nauczycielka muzyki z dyplomem, udziela lekcji u siebie i na miejscu, oraz jest pomieszczenie dla nauczycielki. Żurawia 18, mieszkanie 22, w oficynie. 13051

Nauczycielka z dyplomem, znająca języki: polski, francuski, ruski, niemiecki i nauki klasyczne, udziela lekcji i korepetycje. Ogrodowa 17, mieszkania 23. 13174

Nauka rękodzielstwa dla kobiet, Marszałkowska 53. Zaczynają się kursy kroju sukien, strojów, krawatów. Przyjmują się zapisy na inne przedmioty. 13272

Dla panien z inst. muzycznego, nauczycielki i t. p., jest mieszkanie z życiem lub bez. Wspólna 21, mieszkania 19. 13521

Profesora przy f. milji jest pomieszczenie dla panienki uczeszczonej na pensję, na miejscu fortepian. Zielna 26, m. 15. 13479

Nauczycielka muzyki z dyplomem udziela lekcji u siebie i na miejscu, a także konwersacji języka niemieckiego dzieciom. Zielna 26, mieszkania 15. 13478

Poszukuje korepetycji lub innych zajęć. Mam dyplom wyższego zakładu. Mokotowska 10, mieszkania 10. 13465

Student uniwersytetu może przyjąć lekcje lub korepetycje. Hoza 27, m. 1. 2068

Dla wspólnej nauki z własną córką, poszukuje dobrze wychowanych panienek. — Chmielna 26, m. 7. 1971

Języka niemieckiego uczy z konwersacją doświadczony nauczyciel za przystępną cenę. Wiadomość: Wielka 3, m. 12, od g. 10 do 4. 13428

Student z Rosji posiadający gruntownie język ruski i matematykę, poszukuje lekcji. Oferty pod lit. A. 2, przyjmuje biuro ogłoszeń, Senatorska 18. 2084

Nauczyciel życzy sobie wyjechać na wieś do domu zamożnego i inteligentnego, dla przygotowania chłopczyka do gimnazjum. Może wyjechać w odległe gubernie, nawet do Rosji. Oferty w kantorze Kurjera Warszawskiego, pod literami B. J. W. 13511

Uczeń klasy V-ej poszukuje korepetycji. Chmielna 4, mieszkanie 9. 13425

Francuzki guwernantki i bony z dobrymi świadectwami, do umieszczenia. Wiadomość w biurze Nauczycielskim Anny Damerau, Krakowskie-Przedmieście 36, wprost Saskiego placu. 13618

Zbiorowe lekcje. Panienka która ukończyła Gimnazjum, pragnie dalej kształcić się w językach wraz z podobnie zamierzającymi. Adresy uprasza się składać pod lit. M. L. do Biura Ogłoszeń, Senatorska 18.

Nauczyciel znający dobrze język polski, francuski i niemiecki, potrzebny jest na prowincję do 16-letniego chłopca. Wiadomość u M. Przeworskiego w Działoszykach lub w Warszawie u p. Artura Aronszyna, ul. Graniczna, dom p. Zweigbauma. 2100

Chciałbym brać lekcje języka niemieckiego w godzinach wieczornych. Oferty proszę składać w Biurze Ogłoszeń Rajchmana i Fendlera, Senatorska 18, pod lit. X. 2039

Młoda wykształcona Niemka, która ukończyła szkołę Freblowską (Kindergarten) w Wiedniu, życzy sobie udzielać lekcji na godziny. Wiadomość Senatorska 22, w sklepie p. Sameta. 13564

Potrzebna jest zaraz bona polka w średnim wieku z dobrymi świadectwami, do dwojga małych dzieci umiającej szyc na maszynie Singera. Wiadomość ulica Królewska 9, 2-e piętro, mieszkanie 6, od 9-ej do 12-ej i od 5-ej do 6-ej. 13610

Francuzka przybyła z Paryża, poszukuje miejsca lub domu. Posiada francuski i angielski język. Oferty w kantorze Kurjera pod C. D. 13617

Potrzebna jest bona Niemka z dobrymi świadectwami, znająca się na krawiectwie. Aleja Jerozolimska 32. 13605

Potrzebna jest osoba na wieś do dzieci, w średnim wieku, znająca krawiectwo. Wiadomość: Hoza 27, m. 1. 13558

Uczeń szkoły handlowej Kronenberga, poszukuje lekcji. Wykłada także gruntownie język hebrajski. Wiadomość: Nalewki 35, mieszkania 23. 13578

Osoba uczeszczonej do Instytutu Muzycznego, a mającej świadectwo z ukończenia wyższych nauk, może znaleźć pomieszczenie i korzystać z fortepianu za udzielanie lekcji dwóm panienkom. Marszałkowska 71, m. 27.

Nauczycielka z dyplomem, posiadająca języki, poszukuje lekcji lub domu. Dzieci prowadzi metodą poglądową. Wspólna 21, mieszkania 19. 13607

Nauczycielka polka, posiadająca patent z ukończenia gimnazjum, poszukuje lekcji. Krucza 13, gdzie się mieści cyrkul IX, prawa oficyna, druga siena, mieszkanie 21. 13600

Potrzebna jest bona francuzka, znająca język niemiecki na przychodnią. Dobra 39, mieszkania 23. 13565

Niemka, nauczycielka z muzyką, poszukuje domu i lekcji. Elekoralna 14. 13611

Niemka z dobrymi świadectwami życzy przyjąć obowiązki bony i do gospodarstwa. — Krak.-Przedmieście 12, mieszkanie 9. 13644

Nauczyciel szkoły realnej prywatnej poszukuje w godzinach popołudniowych miejsca stałego nauczyciela lub korepetytora. Ul. Nowolipie 13, mieszkania 9. 13645

Posady i Prace.

Potrzebny jest na kolonję rzadca lub dzierżawca, rolnik z kaucej. Wiadomość: Warecka 9, mieszkanie 3, stróż wskaże. 13463

Osoba w średnim wieku, przybyła ze ws. znająca się na gospodarstwie, na szyciu, mogąca uczyć początków języka francuskiego, ruskiego i niemieckiego z konwersacją niemiecką, ze świadectwami, pragnie znaleźć stosowny obowiązek. Oferty proszę składać w kantorze tegoż pisma pod lit. A. L. 13329

Do zajęć biurowych po południu 4 godziny, dz. plac 25 rs. miesięcznie, potrzeba kilku pracowników ładnie piszących. Oferty pod liter. F. F. 25 poste-restante Warszawa, z dołączeniem marki 3 kop. na odpowiedź. 13562

W N 14 i 15 „INŻENIERJI I BUDOWNICTWA,” wyszła:

Tablica drzew krajowych

ich wzrost, własności i sposób użytkowania w przemyśle,

opracowana przez J. HOMULEKĘ, inż. dyr. fabr. Wojciechów.

Oprócz tego w piśmie tem są pomieszczone następujące artykuły:

- 1) Wiadomości historyczne o zapomnianych bogactwach ziemi w dawnej Polsce E. S. Świe
- 2) Zasoby geologiczne gub. Wołyńskiej J. hr. Łubińskiego inż. [zawskiego]
- 3) Zasady budowy dróg wiejskich J. Heilperna, inż.
- 4) Budownictwo wiejskie.
- 5) Ogniotrwałość materiałów budowlanych, bud. Henricha.

W następstwie pomieszczone będą:
Tablice produktywności pojedynczych gubernij i Król. Polskie.
Tablice materiałów kopalnych, ich własności i sposób użytkowania w przemyśle, jako też.
Sposoby użytkowania siły wodnej.
Sposoby użytkowania materiałów surowych naszego kraju.

Prenumeratę półroczną w Warszawie 4 rs., na prowincji 4 rs. 75 kop. przyjmuje biuro Redakcji: Warszawa, Warecka 2; — jakoteż filja Redakcji i Biura zamówień w Żytomierzu pod adr. J. hr. Łubiński, inż. ul. Mikołajewska. 2116r

Parowa Fabryka Krochmalu Pszennego

„Ksawera”

przy ulicy MURANOWSKIEJ Nr. 4.

poleca KROCHMAL i PUDER SWEGO WYROBU

Sprzedaż hurtowa na miejscu. 23

Młodsza umiająca pięknie prać, prasować, czytać i pisać, potrzebna jest od 1-o Października r. b. do dwojga państwa. Wymagane bardzo dobre rekomendacje i świadectwa. Wiadomość: Świętokrzyska 21, m. 11.

Panna przyjemnej powierzchowności potrzebna do zakładu eukierniczego na wyjazd do Rosji pod bardzo korzystnymi warunkami. — Bliższa wiadomość w fabryce kwiatów, Tłomackie 9. 13594

Potrzebne są panienki do nauki. Ul. Golebia 15, mieszkania 13. 13622

Do pracowni sukien potrzebne są panny pod 12 przy ulicy Twardziej, m. 41.

Potrzebne są panny podreżne do magazynu strojów B. Schurig. Żabia 3. 13615

Pralnia Londyńska, Świętokrzyska 12. 13585

Osoba szycząca w prywatnych domach, życzy sobie zajęcia. Ulica Chmielna, róg Sosnowej 60 lit. a, mieszkania 48. 13586

Osoba młoda, wdowa, poszukuje miejsca za gospodynią, dobrze obeznaną z handlem. — Róg Tamki i Topiel 2, mieszkania 5, za statek można od godziny 1—6. 13575

Niemka w średnim wieku poszukuje miejsca bony lub podreżnej w gospodarstwie. Ziela 8, mieszkania 1. 13566

Petuszka młoda, uzdolniona także w kolarowaniu i heljominiaturach, poszukuje miejsca w zakładzie fotograficznym. Wiadomość: Świętokrzyska 17, mieszkanie 7. 13599

Panny zdane do staniów i spódnic, potrzebne zaraz za dobrem wynagrodzeniem do pracowni B. Maleszewskiej, ulica Wspólna 34c, róg Marszałkowskiej. 2107

Potrzebne są panny do pracowni sukien i okryć T. Okęckiej, Ziela 34, mieszkanie 10.

Panna kompletnie uzdolniona do haftu biłego, znajduje stałe zajęcie, za dobrem wynagrodzeniem, w magazynie bielizny E. Rogozińskiej, Elekoralna 43. 2098

Ogrodnik i pszczelarz, posiadający odpowiednie świadectwa z praktyki, w swych zawodach, życzy objąć którąkolwiek z tych czynności, lub obie razem. Oferty składać proszę w kantorze „Kurjera Warszawskiego,” pod lit. P. J. 13623

Kucharka doskonale znająca kuchnię, poszukuje miejsca na przychodnią lub na wyjazd. Róg Marszałkowskiej i Wilezkiej, w maglu.

Kawalerzyk podupadły, uprasza o pomoc R. W. Panów, o dawanie do prania rękawiczek i reperację szalek, bandażu rupturowych i poleca swoje wyroby, ulica Ordynacka 8. K. Przygodzki. 13621

Panna kompletnie uzdolniona do strojów, na natychmiastowy wyjazd na prowincję, za dobrem wynagrodzeniem potrzebna zaraz. Oferty w kantorze Kur. Warsz. pod lit. B. P.

Praktykant gospodarczy z dwuletnią praktyką poszukuje miejsca od 1-go Października. Oferty proszę przysyłać do kantoru Kur. Warsz. pod liter. A. B. 13558

Lekarz. Pożądany jest zaraz lekarz do oświadczenia handlowej. Pensji rocznie pobierać będzie rs. 400 prócz zwykłego honorarium. Wiadomość bliższa: ulica Piwna 9, u Godlewskiego, od godz. 3 do 5 po południu. 13559

Kupno i sprzedaż.

Dywany wschodnie, zachodnie, serwety, dywaniki, pledy, kołdry różne „Najlepiej kupić” (w podwórzu), w składzie Giełżyńskiego, Marszałkowska 65. 2089

Fortepian do sprzedania za rs. 130. Ogł. — dać można od godziny 9—12, ulica Ziela 20, mieszkania 16. 12410

Mebel ozdobne z 6-eu pokoi, kompletne urządzenie do sprzedania bardzo tanio, razem lub częściowo, oraz lustra, trema i firanki, na ulicy Chmielnej w pałacu 26, mieszkania 9, czwarty dom od rogu Marszałkowskiej, stróż wskaże. 13019

Kupuje! złoto, srebro i drogie kamienie jubiler Józef Beteher. Marszałkowska 65.

Burko starożytne pięknej roboty, 2 komody z bronzami, 3 lustra w złotych ramach, do sprzedania. Saski plac 5, róg Królewskiej, B. Bołcewicz. 13104

Różdże codziennie świeże w składzie przy ulicy Leszno 2, w dziedzińcu. 12989

Fortepian czarny, o 4-eh szprejach, mało używany, jest za bardzo niską cenę do sprzedania. Róg Żelaznej i Leszna 73, mieszkania 22. 13287

Mebel używane rozmaite, tanio poleca za skład, wyłącznie używanych przedmiotów. Tamże kupuje meble, kasy fortepiany etc. — Maków, Solna 8. 12222

Pianino wyjątkowo z silnym, pięknym głosem sprzedaje. Ziela 34, m. 1. 13273

Fortepian siedmiuset-rublowy, za 300 sprzedaje; wynajmuje mieszkanie kawalerskie. Hoza 11, stróż wskaże. 13424

Fortepiany sześćsto-szprekowe nowe i używane do sprzedania, zamiany, wynajęcia, reperacje, strojenia fortepianów, pianin przyjmuje fabryka fortepianów, Karwowski i syn. Leszno 19A. 13485

Posadzki dębowa - jesionowe i fornirowane są do sprzedania. Nowolipie 54. 13513

Mebel używane wyprzedaje się, garnitury różnego fasonu, szafy, kredensy, biura, landszafty i t. p., wszystko za bezcen. Marszałkowska 48, róg Świętokrzyskiej. 13370

Wyprzedaj różnych mebli, przyjmuje wszelkie obstalunki stolarskie, a także dystrybucja do odstąpienia. Ul. Bednarska 13. Stolarz. 13344

Mebli garnitur mało używany, do sprzedania bardzo tanio. Ulica Sienna 15, mieszkania 16. 13454

Dog ulmski, suka dwu-letnia, z czworogiem przeszedł, do sprzedania tanio, lub zamiany na wyższą dobrze ułożoną, widzieć można przy ulicy Ogrodowej 13, u szwajcara odlewni. 2073

Altana dębowa, z dachem zdejmowanym, która doskonale może służyć za szalaz do nadchodzących świąt Sukos, jest do sprzedania. Kosztowała rs. 1,000, a odstępuje się za rs. 300. Wiadomość: ul. Marszałkowska 47, w eukierni. 13533

Mebel salonowe, czarne, lustra, krzesła fantastyczne, garnitur jedwabny, orzechowy, szafy wielkie, szafki do bielizny, łóżka, toalety, umywalki i kłęcznik, żardinierka, otomanka, biurko damskie, otomana, dywany, obrazy etc., do sprzedania tanio. Sienna 3, mieszkania 4. 13270

Mebel. Kompletnie urządzenie z 6-u pokoi, garnitury elegancie, szafy rozbierane ozdobne, biuro meble, biblioteka, urządzenie jadalnego pokoju dębowa, łóżka, umywalka, toalety, lustra, dywany, lampy, kandelabry, świeczniki, olejodruki, do sprzedania razem lub częściowo. Róg Marszałkowskiej 26 i od Chmielnej 27, mieszkania 14. 12243

Nowo-otworzony magazyn mebli nowych i używanych, sprzedaje po niepraktykowanych niskich cenach, o czym na miejscu przekonacie się można. Marszałkowska 54, proszę uważać na N domu przez sieć w podwórzu.

Maszyny Mansfelda, używane, w dobrym stanie, do sprzedania. w fabryce cholewek, Miodowa 10. 12374

Lombardowe kwity kupuje, na dogodnych warunkach. Solna 12. miesz. 6. 13436

Pianino paryżkie Pleyel'a i berlińskie Hartmann'a do sprzedania, jak również eleganckie umeblowanie trzech pokoi, do wynajęcia, miesięcznie lub rocznie. Chmielna 4, mieszkania 9. 13426

Garnitur czarny, rzeźbiony, orzechowy, elegancki, urządzenie jadalnego pokoju, łóżko, oraz inne meble z kilku pokoi do sprzedania bardzo tanio. Chmielna 25, stróż wskaże. 13524

Tanio do sprzedania meble: garnitur czarny bogato rzeźbiony, otomana wschodnia, kozetka fantazyjna jedwabna do buduaru, kanapka z taboretami aksamitna, kanapa i sześć krzeseł mahoniowych utrechem krytych, fotel duży przed biurko, z jadalni umeblowanie zupełnie, szafy rozbiórane, para łóżek francuskich, szafki do bielizny ozdobne, nocne szafki, umywalki dwie: z tych jedna marmurowa, stolicek do salonu czarne granitowe, także lustra i kolumny, także stół do garnituru pięknej roboty, tualeta damska dużych rozmiarów o 10 szufladach, misternie rzeźbiona, komódki salonowe z bronzami w starym stylu, biurko mekkie dębowe, także dwie biurowe, biurowo-damskie najwzroczniejszego fasonu, stoliki do kart, małe stolicek gabinetowe, zegar, kilka obrazów, portjery i firanki z gresami i rozetami i wiele sprzętów domowych razem lub częściowo. Bracka 12, drugi dom od rogu Chmielnej, u zarządcy domu. 13544

Szafa i kontuar, sklepowe, do sprzedania za przystępną cenę. Krucza róg Alei 12, mieszkania 13. 13539

Dla pp. zlotników. Wielki zapas listów i ram do luster do sprzedania, u A. Freund, Marińska 4. 2092

Amerikan, bryczka na resorach, wóz zwykły, uprząż podwójna na konia, do sprzedania, Pańska 25, stróż wskaże. 2092

Maszyna do rżnięcia cukru do sprzedania. Wiadomość: kiosk, Nowy-Swiat, róg Jerozolimskiej. 2106

Wyżek rasowy rok mający, karny, do sprzedania, cena bardzo przystępna. Mokotowska 19, mieszkania 1. 2014

Wyżek ceter w 2-m roku, zupełnie ułożony do sprzedania. Dzika 1, do 10-ej rano. 13650

Dwie pary chomont angielskich, w bardzo dobrym stanie, są do sprzedania. Krakowskie-Przedmieście 2, (stróż wskaże). 13608

Fortepian do sprzedania, krótki, czarny, o 6 1/2 oktawach. Śliska 19, m. 26. 13633

Do sprzedania garniturek mebli za 20 rs., drugi za 40. Świętojańska 2, 2-e piętro, mieszkania 6. 13632

Do sprzedania meble z kilku pokoi, razem lub pojedynczo. Ceny bardzo umiarkowane. Włodzimierska 2A, stróż wskaże.

Dubeltówka Lankastra „Bekera” i wyżeł do sprzedania, a polowanie wydierżawione na lat dwa, do odstąpienia. Wspólna 1, mieszkania 2. 13583

Maszyna oryginalna Singera, prawie nowa, do sprzedania za przystępną cenę. Ul. Elekoralna 17, mieszkania 6. 13577

Antyki zegary, obrazy stare i nowe, za niską cenę. Elekoralna 29, m. 16. W czwartek i w niedzielę od godz. 10-11. 13546

Do sprzedania szal turecki zupełnie nowy. Ul. Aleksandra 6, m. 6, 1-e piętro.

Z powodu wyjazdu jest do sprzedania fortepian palisandrowy w bardzo dobrym stanie. Ulica Leszno 54. 13598

Instrukcja pomiarowa w dwóch tomach, poprawna, do sprzedania. Chmielna 24, m. 1, na dole od frontu. 2090

Meble: kanapa, sześć krzeseł, 2 fotele jesionowe, skóra amerykańska kryta, do sprzedania za rs. 30.—Wiadomość: ulica Zielna 26, miesz. 4, od godziny 12 do 3-ej po południu. 13646

Z powodu zmiany lokalu, są do sprzedania dwie konsole mahoniowe, używane, w bardzo dobrym stanie będące, fabryki Simlera.—Wiadomość: Zgoda 1, miesz. 21, na przeciu ulicy Przeskok. 13638

Pianino nowe, systemu amerykańskiego, za rs. 300 do sprzedania. Przyjmuje strojenia i reperacje. C. O. Fiedler, Marszałkowska 17a, miesz. 10. Tamże udzielają się lekcje muzyki na miejscu. 13635

Kostiumy, zielony, granatowy i czarny kaszmirowy, pióra strusie kolorowe, okrycia krótkie, eleganckie i matnie niebieskie, do sprzedania zaraz. Nowy-Swiat 57, mieszkania 7. 13634

Zyrandol, kandelabry, różne lampy, kompletnie nowe, tanio sprzedają się. Sienna 3, miesz. 14. 13636

Jest do sprzedania szafa do sukien. Szkolna 6, drugie piętro od frontu, drzwi na prawo. 13612

Cetwy irlandzkie szczeniata czystej rasy, do sprzedania. Tanka 9, stróż wskaże. 13561

Do sprzedania dwie pary łózek. Ulica Świętokrzyska 9, u stolarza. 13590

Fortepian czarny z białym, pół 7 oktawy, za 120 rs. Senatorska 7, m. 3, od 5-7.

Meble do sprzedania: garnitur orzechowy, 2 szafy rozbiórane, szafka do bielizny, stół jadalny, biurko, stolik do kart, żardinierki czarne, stoliki. Chmielna 29, wprost gdzie murują na rogu Marszałkowskiej, m. 23. 13601

Różne meble, obrazy, lustra i sprzęty domowe do sprzedania zaraz. Smolna 15, stróż wskaże. 13552

Z powodu wyjazdu do sprzedania różne sprzęty i przedmioty gospodarskie. Włodzimierska 14, stróż wskaże. 13551

Interesa handl. i majątk.

Pogrzebowy zakład B. Korpaczewskiego, skład trumien i wszelkich efektów pogrzebowych. Nowy-Swiat 42. 13

Sklep wiktuałów z dystrybucją do sprzedania. Róg Siennej i Sosnowej 4. 13502

Składy węgla, magle, pralnie, do sprzedania. Wspólna 20, mieszkania 26. 12948

Sklepik wiktuałów do sprzedania. Ul. Tamańska 36. 13406

Dom do sprzedania na dogodnych warunkach, bez pośrednictwa. Wiadomość w dystrybucji, przy rogu ulic: Chłodnej i Żelaznej.

Tysiąc lub dwa tysiące rubli potrzeba na hypotekę. Krakowskie-Przedmieście 38, mieszkania 3. 13323

Jest do sprzedania interes handlowy, bardzo korzystny, przy ulicy Pryncypalnej, obrotu rocznego rs. 10 tysięcy. Wiadomość: ulica Nowo-Karmelicka 10, m. 4. 13359

Pożądana jest współniczka, do interesu korzystnego, hypoteczenie zabezpieczonego. Wiadomość w kiosku przy ratuszu. 13340

Do spłacenia potrzeba na hypotekę rs. 3,000. Wiadomość: Wiejska 7, m. 5, od g. 1 do 4 po południu. 13527

Sklep wiktuałów do sprzedania. Ul. Tamańska 9. 13476

Do odstąpienia dystrybucja w bardzo handlowym punkcie, z całym urządzeniem i gotowym towarem, za przystępną cenę. Twarda 20, w dystrybucji. 13452

Zakład mleczny przy ulicy Pryncypalnej, kompletnie urządzony, jedynie z powodu słabości właścicieli do odstąpienia, może zapewnić spokojną przyszłość rodzinie. Wiadomość: bino Zawadzkiego, Królewska 43

Sklep wiktuałów w dobrym punkcie, do sprzedania z całym urządzeniem i towaram. Podwal 12. 13413

Zadane są do wypożyczenia rs. 1,500 lub 5,000, na spłatę takież wierzycielności, w pierwszej połowie szacunku, na wieś w okolicy Warszawy, na dobry procent. Adresy zostawiać w kantorze Kurjera pod lit. M. M.

Sklep dystrybucyjny do sprzedania. Podwal 14, wiadomość na miejscu. 13532

Sklep wiktuałów jest do sprzedania. Ulica Krochmalna 30 lit. a. 13503

Sklep jest do sprzedania zaraz, za przystępną cenę. Ulica Wspólna 19. 13643

Krowiarnia do sprzedania zaraz, albo samemu, tajnie do wynajęcia od d. 1 Października. Żurawia 24, miesz. 3. 13642

Rs. 16,000 potrzebne na 1-szy Nr po towarzystwie, na spłatę takież sumy od 1-go Października. Wiadomość: Ogrodowa 50, u właściciela domu. 13589

Do sprzedania nieruchomości w mieście powiatowem gubernji lubelskiej położona, przynosiąca dochodu rocznego rs. 1,200, oraz pocztalterja ze wszelkimi rekwiizytami. Pocztalterja może być sprzedana razem, z powyższą nieruchomością, lub oddzielnie. Wiadomość u M. Bedlickiego adwokata przysięgłego, Elekoralna 28. 2091

Rs. 40,000 do 8,000 potrzebna pożyczka na Rdm. Wiadomość: Nowy-Swiat 42. 2096

Rs. 12,000 poszukiwane są na pewną hypotekę domu w Warszawie, bez pośrednictwa osób trzecich. Wiadomość: Wileza 15a, mieszkania 1, do godz. 9 rano i od 3 do 6 po południu. 13571

Do sprzedania bez pośrednictwa osób trzecich, obszerny dom trzy-piętrowy, z oficynami w Warszawie, z gazem, wodociągami i zlewami. Wiadomość: Wileza 15a, miesz. 1, do godziny 9 rano i od 3 do 6 po południu.

Kolonja Hotomów, 2 wiorsty od stacji Jabłonna kolei Nadwiślańskiej, jest do sprzedania lub wydierżawienia w każdym czasie. Wiadomość tamże.—Grzybowski. 2103

Sklep wiktuałów, prowadzony przez jednego Siat 10, do sprzedania, mieszkanie obszerne, tanie, częściowo towaram się wypłaca. Kiosk Nowy-Swiat, róg Jerozolimskiej. 2105

Sklep wiktuałów do sprzedania. Ul. Kościelna 9; w każdym czasie. 13597

Plac łokci 3,600 do sprzedania lub wynajęcia na skład węgla, drzewa, desek.—Wiadomość w składzie papieru Chodowieckiego, plac Teatralny 7. 13567

24 odstąpię z rs. 6,000 lokowanych na dobrach w gub. warszawskiej, płatnych za rok. Wiadomość: Miodowa, w kancelarji p. Kietlińskiego reagenta hypotecznego.

Dystrybucja do sprzedania, w dobrym punkcie, mieszkanie ładne i nie drogie. Ulica Chłodna 64. 13596

Sklep spożywczo-dystrybucyjny jest do sprzedania z powodu słabości za przystępną cenę, na ulicy Chmielnej 43. 13569

Sklep spożywczy z dystrybucją do sprzedania w każdym czasie. Grzybowska 5. 13572

Dystrybucja z produktami spożywczymi do sprzedania. Nowy-Swiat 12. 13560

Sklep wiktuałów jest do sprzedania. Ulica Nowolipie 41. 13573

L o k a l e.

Mieszkanie z fortepianem, przy familji, dla osoby uczęszczającej do instytutu muzycznego. Nowy-Swiat 46, mieszkania 5. 1983

Mieszkanie umeblowane, z całodziennym utrzymaniem, lub bez i wszelkimi wygodami, oraz opieką dla człowieka nie młodego, przy wdowie, osobie inteligentnej i wykształconej. Bielańska 17, miesz. 5. 12857

Kawalerskie mieszkania z usługą i opalem. Królewska 10. 2014

Różne sklepy w każdym czasie do wynajęcia, oraz mieszkania. Róg Grzybowskiej i Ciepliej 30, gdzie kąpiele. 13466

Stajnie, wozownie gruntownie odnowione, małe lokale, zaraz i od kwartału. Nowy-Swiat 23. 13176

Lokal, 6 dużych pokoi z wygodami, na 1-m piętrze, przy ulicy Marszałkowskiej 32 (Laferme), do wynajęcia od 1-go Października. Wiadomość na miejscu. 1113

Sklepy w każdym czasie, przy ulicy Nowy-Swiat 1, sklep z mieszkaniem, zdany na skład wódek, restaurację, materiały apteczne, bawiarę, oraz trzy sklepy od placu św. Aleksandra na różny proceder. Wiadomość u rządcy lub właściciela Szai Lothe, Muranowska 30. 13111

Do wynajęcia zaraz duży salon z balkonem na 1-m piętrze, z meblami i usługą. Warecka 6, stróż wskaże. 13162

3 pokoje oddzielnie lub razem do najęcia. Ordynacka 2, m. 9. Wiadomość od 3-5

Na placu Teatralnym pokój umeblowany z osobnym wejściem. Wiadomość w biurze ogłoszeń, Senatorska 18. 2071

Kobieta pragnąca spokoju, może znaleźć przy familji pokój, do wynajęcia z wszelkimi dogodnościami, może być z całodziennym życiem, na bardzo dogodnych warunkach. Ulica Wielka 14, miesz. 2. 13402

Lokal rzadca. Od 1-go Października do wynajęcia 2 pokoje, alkowa, przedpokój, kuchnia, schowanko. Wynajmujący może się zająć meldunkami i nadzorem domu. Wiadomość u właściciela codziennie pomiędzy godz. 4-6. Smolna 11, stróż wskaże. Pierwszeństwo mają urzędnicy. 13518

5 pokoiów, balkon, alkowa, schowanko, wygodka, 2 przedpokoje, kuchnia, piwnica, góra, w b. porządnym domu, blisko Marszałkowskiej, tanio. Złota 2a. 13547

Pokój do wynajęcia. Wiadomość w sklepie Juszevicza. Twarda 12. 13626

Pokój lub pomieszczenie dla osoby płci żeńskiej. Nowy-Swiat 53, m. 20. 13627

3 pokoje, kuchnia, spiżarnia, bardzo tanio. Ulica Mylina 5. 13628

3 pokoje, przedpokój i kuchnia, 2-e piętro, front, do wynajęcia od 8 Października. Ulica Tanka 8. 13613

Piekarnia jest do wynajęcia od 1 Października, ze sklepem i mieszkaniem lub bez takowych, oraz są dwa małe lokale. Wiad.: Elekoralna 21, wprost szpit. św. Ducha.

Do wynajęcia od św. Michała trzy pokoje, przedpokój i kuchnia, dwa balkony, zlew, 1-e piętro, rs. 260 rocznie; trzy pokoje, kuchnia, balkon, zlew, 2-e piętro, rs. 18 miesięcznie; trzy pokoje, kuchnia, przedpokój, zlew, rs. 16 miesięcznie. Wiadomość pod 33 Krochmalna. 13574

Ładny pokój 1 lub 2, umeblowane. Marszałkowska 37, miesz. 5. 13648

Pokój z meblami rs. 10 miesięcznie. Ulica Nowogrodzka 1. 13647

Pokój z meblami. Ulica Chmielna 32, od Marszałkowskiej. 13641

3 i 2 pokoje z kuchniami; sklep z 3-ma 5, pokojami, każdego czasu do wynajęcia. Walec 1. 13604

Od św. Michała pokój o jednym oknie do wynajęcia, na 1-m piętrze, nad antresolą, wchód z bramy, na lewo. Senatorska 16. 13606

4 pokoje, przedpokój i kuchnia na parterze, 3 pokoje, przedpokój, kuchnia do wynajęcia. Wileza 17d, obok gimnazjum żeńskiego. 2095

7 pokoiów, przedpokój, kuchnia, lub 2. 4 pokoje, kuchnia umeblowane lub bez mebli do wynajęcia. Nowy-Swiat 42. 2094

Ulica Jerozolimska 30, od 1 Października upokoić dla kobiety, suchy, ciepły, z opalem, usługą, na 1-m piętrze, w oficynie, za rs. 7 miesięcznie. 13602

Pokoje umeblowane, dwa razem, lub osobno, usługa, samowar, obiady. Włodzimierska 2A, mieszkania 5. 13637

Któryby z panów obywateli chciał wynająć lokal na piekarnię, składający się z 2-ch izb na piekarnię, 2-ch pokoiów i kuchni, oraz spiżarni na mąkę, stajni i drwalni i wybudować dwa place, które będą kosztować około tysiąca rubli. Izba na piec powinna być 20 łokci długa i 18 szeroka. Adresy proszę zostawiać w kantorze Kur. Warsz. pod lit. M. K. 13603

4 pokoje z kuchnią i pokojem za rs. 380; 42 pokoje z kuchnią za rs. 190, 1-e piętro, od nadchodzącego kwartału jeszcze do wynajęcia. Marjensztadt 2, nad Wisłą. Tamże kilka pojedynczych i podwójnych stajni z cygankami na parterze i 2-m piętrze po 6-12 rubli miesięcznie. 13616

Mieszkania tanio! Dwa pokoje z balkonem, przedpokojem i kuchnią, piwnicą, górą, wspólną, w korytarzach zlew, cena rs. 200 rocznie, oraz 2 pokoje z dużą kuchnią, piwnicą za rs. 180 rocznie, suteryna na warsztaty, lub magle rs. 120 rocznie. Wiadomość: ulica Pańska 64, u rządcy tegoż domu p. Kostrzyńskiego, dom jest dwu-frontowy, mieszkania od Prostej wprost młyn parowego.

2 pokoje z meblami 20 rs. miesięcznie. Hotel Angielski, stróż wskaże. 13580

Salon około 20 łokci długi potrzebny. Adres: zostawić w kant. Kurjera pod lit. A. L. F.

2 duże pokoje z przedpokojem, kuchnią, na parterze, do wynajęcia zaraz lub od 1-go Października za rs. 165 rocznie. Ul. Chmielna 53/1550a. 13582

Do wynajęcia od św. Michała dwa obzerne mieszkania: 1-e na parterze 7 pokoiów; 2-e na 1-m piętrze, 5 pokoiów ze wszystkimi wygodami. Wiadomość u szwajcara, ulica Obozna 5. 13587

Do wynajęcia od 1-go Października sklep, 1-e piętro od frontu, dogodne na chleb, bres, garnie, oraz pomniejsze lokale. Wiadomość: Chmielna 33, obok Marszałkowskiej.

Za 14 rs. miesięcznie mieszkanie z całodziennym utrzymaniem dla uczennicy Instytutu Muzycznego lub innej przyzwoitej osoby. Orla 12, mieszkania 3. 13509

Boniesienia rozmaite.

Karpińskiego apteka, Elekoralna 35. Wina lecznicze, galmanja, parowa fabryka wód mineralnych.

Karpiński & Leppert, Elekoralna 33. Lakier, farby olejne, farb drukarskie.

Pracownia sukien i okryć damskich A. Sargankiej, ulica Chmielna 25, drugi dom od ulicy Marszałkowskiej. Ceny przystępne.

Skarpetki, pończochy bez szwu i nadrabiania pończoch. Nowy-Swiat 70, mieszkania 14, drugie piętro od frontu. 20

Lombardowe kwity kupuje. Ulica Aleksandra 16, m. 22. 13353

Dla osób niezamożnych, lekcje kroju sposobem francuskim, udoskonalonym, udzielam u siebie zbiorowo, od godz. 6-ej wieczorem do 9-ej, po bardzo przystępnej cenie, w pracowni B. Maleszewskiej. Róg Wspólnej i Marszałkowskiej 34c. 2046

Dla pp. rządów, porządkuje książki meldunkowe, acz prowadzenia meldunków i mogą odrabiać je za pp. rządów, za małe wynagrodzenie, za obiad, lub za mieszkanie. Królewska 19. Zakład Kumysowy. 2101

Obiady prywatne, przy ulicy Czystej 4, mieszkania 23. 13631

Egzercytować się można na fortepianie. Czysta 4, mieszkania 23. 13630

Potrzebne są panny uzdolnione do spódnic. Warecka 7, mieszkania 17; tamże jest do zbycia maszyna za bardzo małą cenę.

Akuszerka lecznicy 1-ej Karpińska, przyjmuje osoby spodziewające się słabości i na czas kuracji, w osobnych i wspólnych pokojach. Cena najprzystępniejsza, z umiesseniem dziecka. Krakowskie-Przedmieście 10.

Akuszerka rosjanka, przyjmuje osoby spodziewające się słabości, z zapewnieniem sekretu, udziela rad, rekomenduje mamki. Nalewki 9, mieszkania 26. 1945

Akuszerka Bukowska przyjmuje osoby spodziewające się słabości, w oddzielnych i wspólnych pokojach, opieka i dyskrekcja, z umiesseniem dziecka. Opłata możliwie niska. Ulica Bednarska 15. 13619

Akuszerka P. Médalis przyjmuje osoby żyjące odbyć słabość lub przybycie na kurację. Dyskrekcja najściślejsza zapewnia się. Świętojańska 22. 13555

Mamka bez długu ze świeżym pokarmem. 53 Grzybowska, u Siedleckiego. 13576

Kobieta chce oddać dwoje dzieci: chłopczyka lat 2, dziewczynkę lat 4, na własność. Wiadomość: gmina Okuniew, wieś Grzybowo, do Agaty Swiderowicz. 13581

Mamki ze świeżym pokarmem u akuszerki. Śliska 38, dawniej Marińska 3. 13595

W dniu 8 b. m. wsiadając do dorożki na Zjeździe, znaleziono portmonetkę w której znajdowało się pięćdziesiąt rubli, 5, 4 i 10 rubli, a także kwity z opłaty za szkołę i gimnazjum i różne notatki. O oba poszkodowana chce się potatygować. ul. Krucza 2B, mieszkania 2. 13550